

Latviešu valodas aģentūra

MĀCI UN MĀCIES LATVIEŠU VALODĀ!

SOCIĀLĀS ZINĪBAS

1. KLASE

Latviešu valodas un sociālo zinību satura integrēta
apguve lingvistiski nevienmērīgā vidē

Metodisks līdzeklis skolotājam

MĀCI UN MĀCIES **LATVIEŠU VALODĀ!**

Linda Krastiņa

SOCIĀLĀS ZINĪBAS **1. KLAŠE**

**Latviešu valodas un sociālo zinību satura integrēta
apguve lingvistiski neviendabīgā vidē**

Metodisks līdzeklis skolotājam

Projekta vadītāja *Linda Krastiņa*

Māksliniece *Anita Ozoliņa*

Redaktore *Ivetta Sirica*

Makets SIA „Capital Word”

Darba autortiesības ir aizsargātas saskaņā ar Autortiesību likumu.

Darba publicēšana jebkurā drukātā vai elektroniskā formā, kopumā vai daļām, tā izdošana, izplatīšana plašsaziņas līdzekļos ir stingri aizliegta bez Latviešu valodas aģentūras rakstveida piekrišanas.

Izdevuma ISBN 978-9934-617-33-1

Izdevuma UDK 316(072)

Izdevuma autorzīme Kr210

Latviešu valodas aģentūra, 2023

SATURS

Ievads	5
---------------------	---

1. KO NOZĪMĒ BŪT SKOLĒNAM?

7

Iepazīsimies!
Kā mūs sauc?
Kas kur atrodas?
Skolas telpas
Roboti
Es eju uz ...!
Kas mēs esam skolā?
Vai tas ir mācību priekšmets?
Intervija par mācību priekšmetiem
Darbības mācību stundās
Instrukcijas
Mācību piederumi
Kas ir tavā penālī?
Kas ir tavā somā?
Sakārto savu mācību vietu!
Noteikumi mācību stundā
Nedēļas dienas
Mācību priekšmetu nosaukumi
Stundu saraksts

2. KĀ VEIDOT SEV UN CITIEM DROŠAS ATTIECĪBAS KOPIENĀ?

18

Lūdzu, dari tā!
Emocijas
Emociju bingo
Kā tu jūties?
Meli vai patiesība?
Rīcība un sekas
Ir droši vai nav droši?

3. KĀ SADARBOTIES, SVINOT SVĒTKUS ĢIMENĒ UN KLASĒ? 22

Gadskārtu svētki

Kādus svētkus svinam?

Svētku simboli

4. KĀDAS PRASMES UN ĪPAŠĪBAS VAJADZĪGAS MĀCOTIES UN STRĀDĀJOT? 25

Vēlmes vai vajadzības?

Manas vēlmes un vajadzības

Profesijas

Mini profesijas!

Intervija

Kas to saka?

PIELIKUMI 28

IEVADS

Etniski un lingvistiski neviendabīga vide ir šodienas skolas realitāte. Šo realitāti ietekmē aktualitātes mūsdienu sabiedrībā – integrācija, globalizācija un socializācija. 2023. gada 1. septembrī Latvijas skolās sākas pāreja uz vienotu izglītības sistēmu jeb mācībām valsts valodā. Tas viss prasa pārskatīt gan latviešu valodas, gan citu mācību priekšmetu satura apguves procesu un izvēlēties didaktiskās pieejas.

Valodu apguve, mācīšanās kompetences attīstīšana, starpdisciplināritāte – tās ir aktualitātes mūsdienu izglītībā. Valoda ir kā instruments dažādu jomu, tostarp sociālo zinību, apguvē. Lai sociālās zinības mācītu latviski, jāpieņem, ka katrs skolotājs ir arī valodas skolotājs, un mācību procesā jāizmanto didaktiska pieeja – valodas un satura integrēta apguve jeb CLIL (*Content and Language Integrated Learning*). CLIL pieejas pamati meklējami starpdisciplinārajā mācīšanas teorijā, kas nodrošina jēgpilnu veidu, kā skolēni var izmantot citā jomā gūtās zināšanas. Starpdisciplinārā mācīšanas pieeja palīdz skolēniem lietot, integrēt un pārnest iegūtās zināšanas (valodā, sociālajās zinībās), tā veicina kritiskās domāšanas attīstību. CLIL mācību procesā ir divi vienlīdz svarīgi mērķi – valodas apguve un mācību priekšmeta satura apguve. Kurš no tiem izvirzās priekšplānā? To nosaka pedagoģiskie mērķi, konkrēto skolēnu vajadzības un valodas prasmju līmenis. Iespējams, mācību gada sākumā priekšplānā būs valodas apguve, bet vēlāk abi mērķi kļūs vienlīdz nozīmīgi.

Plānojot mācību procesu skolēniem ar dažādām latviešu valodas prasmēm, skolotājam nepieciešams izvērtēt un apzināties:

- kādas ir skolēnu latviešu valodas prasmes, sākot mācības 1. klasē,
- cik lielai daļai skolēnu nepieciešams atbalsts latviešu valodas apguvē,
- kuri ir galvenie jēdzieni un frāzes katrā tematā, kas jāapgūst, lai skolēns varētu saprast jauno saturu un pats lietot jēdzienus un frāzes,
- ar kādiem metodiskajiem paņēmieniem katrā tematā skolēni vienlaikus apgūs mācību saturu un latviešu valodu, kāds atbalsts būs nepieciešams,
- ar kādiem metodiskajiem paņēmieniem mācību stundā skolēni pilnveidos latviešu valodas pamatprasmes – klausīšanos un lasīšanu, rakstīšanu un runāšanu.

Ja, sākot skolas gaitas, skolēnu latviešu valodas pamatprasmes nav pietiekamas, mācību gada sākumā jāatvēl ilgāks laiks, lai adaptācijas posmā (vismaz septembrī, oktobrī) apgūtu skolēniem nozīmīgu vārdu krājumu. Iepazīstot skolas un klases vidi, nepieciešams papildināt vārdu krājumu par

- skolas telpām,
- skolēniem un darbiniekiem skolā,
- klases iekārtojumu,
- mācību piederumiem,
- orientēšanos telpā un pierakstos,
- mācību priekšmetu nosaukumiem,
- nedēļas dienu, diennakts daļu nosaukumiem,
- darbībām dažādu mācību priekšmetu stundās,
- savām un citu emocijām.

Ļoti būtiski ir pirmajās skolas dienās aktualizēt un sākt lietot pieklājības un iepazīšanās frāzes, kā arī aicināt iegaumēt mācību stundās biežāk lietotās frāzes (*Sēdieties! Nāc pie tāfeles! Iedod, lūdzu ...!* u. c.). Tas ir svarīgi visiem skolēniem – arī tiem, kam dzimtā valoda ir latviešu valoda, – jo skolā jebkurš 1. klases skolēns iepazīst jauno vidi un viņam jāprot sazināties par to.

Svarīga ir skolotāja saprotoša un labvēlīga attieksme pret skolēniem. Lai skolēnu motivētu, noderēs uzslavas un pamudinājumi. Ja skolēns vēl neatceras mācītos jēdzienus vai viņam sagādā grūtības veidot teikumus, skolotājs tos var pateikt priekšā un lūgt atkārtot vai aicināt palīdzēt klasesbiedrus. Ja skolēns sniedz atbildi savā dzimtajā valodā, skolotājam to ieteicams atkārtot latviešu valodā vai lūgt klasesbiedriem to pašu atbildi sniegt latviešu valodā.

CLIL principi ir mācīšanās aktīvā darbībā un saziņā. Mācību procesā izmantojamas daudzveidīgas, uz sadarbību vērstas metodes visu valodas pamatprasmju (klausīšanās, runāšana, lasīšana, rakstīšana) pilnveidei. Šāda pieeja nodrošina vidi efektīvākam mācību procesam, skolēni ir vairāk iesaistīti un motivēti. Lai pilnveidotu klausīšanās un runāšanas prasmes, ieteicams organizēt pāru vai grupu darbu. Lai skolēni spētu uzdot jautājumus, atbildēt un stāstīt, ieteicams piedāvāt nepabeigtos teikumus, izmantojamās frāzes, teikumu paraugus. Runāšanas prasmes jānostiprina un jāpilnveido arī tiem skolēniem, kuru dzimtā valoda ir latviešu,

tāpēc skolotājam jāprasa atbildes pilnos teikumos, jāmāca stāstīt, lietojot precīzus jēdzienus, un komentēt savas mācību darbības. Skolēni apgūst vairāk, ja valodas prasmes tiek izmantotas, lai pēfītu, aprakstītu un runātu par tām lietām, ko viņi mācās.

Metodiskajā materiālā ir iekļautas arī atgādnēs. Tās ieteicams izdrukāt un dot skolēniem ievietošanai pierakstos, lai vienmēr varētu tajās ieskatīties. Atgādnēs var arī palielināt un izvietot pie klases sienas.

Metodiskajā materiālā „Māci un mācies latviešu valodā! Sociālās zinības. 1. klase” piedāvāti daudzveidīgu mācību uzdevumu apraksti katram tematam sociālo zinību mācību satura un latviešu valodas integrētai apguvei. Piedāvātos uzdevumus var izmantot gan stundas sākumā, gan galvenajā daļā, apgūstot jauno mācību saturu vai vingrinoties, gan arī noslēgumā kā atgriezenisko saiti, lai skolēni varētu demonstrēt savu sniegumu. Metodiskie komentāri un mācību līdzeklis veidoti un sakārtoti atbilstoši sociālo zinību mācību priekšmeta programmas parauga 1. klases tematiem. Mācību priekšmeta programmas paraugs pieejams [ŠEIT](#).

Vairāk par CLIL pieeju lasiet LVA izdevumos:

1. *CLIL jeb satura un valodas integrēta apguve. Izglītības paradigmas maiņa*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Atb. red. S. Lazdiņa. Rīga : LVA, 2015;
2. *CLIL jeb mācību satura un valodas integrēta apguve: ietvari, pieredze, izaicinājumi*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Atb. red. M. Burima. Rīga : LVA, 2019.

1. TEMATS. KO NOZĪMĒ BŪT SKOLĒNAM?

Pirmajā tematā „Ko nozīmē būt skolēnam?” piedāvāti gan uzdevumi sociālo zinību programmas pirmā temata satura apguvei, gan uzdevumi, kas palīdzēs apgūt nepieciešamo vārdu krājumu, lai varētu iekļauties skolas dzīvē un produktīvi mācīties. Pirmajā tematā piedāvātie uzdevumi izmantojami gan sociālo zinību stundās, gan latviešu valodas stundu pirmajos tematos, gan pirmajā tikšanās reizē, gan arī klases stundās un adaptācijas dienās.

► IEPAZĪSIMIES!

Apgūstamais vārdu krājums: sasveicināšanās frāzes „Labrīt!”, „Labdien!”, „Labvakar!”, iepazīšanās frāzes „Iepazīsimies!”, „Prieks iepazīties!”, „Mani sauc ...”, atvadīšanās frāze „Uz redzēšanos!”

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana

Darba gaita

Skolēni brīvi pārvietojas pa klasi, izvēlas kādu no klasesbiedriem, pieiet klāt, sniedz roku, lai sasveicinātos, un veido sarunu.

Piemērs

A. Labdien!

B. Labdien!

A. Iepazīsimies! Mani sauc Andris. Kā tevi sauc?

B. Mani sauc Iveta.

A. Uz redzēšanos!

B. Uz redzēšanos!

Tā skolēns iepazīstas ar visiem klasesbiedriem.

Ja uzdevums sākotnēji skolēniem ir par sarežģītu, skolotājs piedāvā īsāku sarunas formu, piemēram, tikai sasveicināties. Nākamajā reizē to papildina ar jaunām frāzēm.

► KĀ MŪS SAUC?

Apgūstamais vārdu krājums: iepazīšanās frāzes „Mani sauc ...”, „Viņu sauc ...”

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana

Darba gaita

Skolēni apsēžas aplī, vienojas, kurš pirmais iepazīstinās ar sevi, piemēram, sakot: „Mani sauc Juris.” Nākamais skolēns iepazīstina ar sevi un nosauc arī iepriekšējā klasesbiedra vārdu: „Mani sauc Anete. Viņu sauc Juris.” Trešais skolēns iepazīstina ar sevi un nosauc arī abu iepriekš dzirdēto klasesbiedru vārdus, norādot uz viņiem: „Mani sauc Anna. Viņu sauc Anete. Viņu sauc Juris.” Skolotājs māca, ka uz cilvēku ir pieklājīgi norādīt ar roku, nevis pirkstu.

Ja uzdevums sagādā grūtības, tad katrs nākamais skolēns nosauc tikai savu un tā blakussēdētāja vārdu, kurš ar sevi ir iepazīstinājis.

► KAS KUR ATRODAS?

Apgūstamais vārdu krājums: tāfele, dators, skolotāja galds, logs, durvis, grīda, izlietne, griesti, galds, krēsls, lampa, puķe, plaukts, kalendārs, slēdzis, atkritumu spainis, spogulis u. c. klases telpā redzamās lietas

Valoddarbības veidi: klausīšanās

Darba gaita

Skolotājs mācību stundā organizē kustību aktivitāti. Skolēni nostājas blakus savam galdam. Skolotājs sauc priekšmetus, kas atrodas klases telpā. Skolēni ar izstieptām rokām rāda uz nosaukto, piemēram, izdzirdot vārdu *tāfele*, izstiepj abas rokas uz priekšu, izdzirdot vārdu *lampa* – izstiepj abas rokas uz augšu u. tml. Šo aktivitāti var atkārtot vairākkārt, kad stundā nepieciešama dinamiskā pauze. Pirmajās reizēs izmanto mazāku vārdu krājumu, vēlāk to palielina.

Variants. Skolēni dodas pie nosauktā priekšmeta. Šādi var darīt tikai tad, ja stundā ir neliela skolēnu grupa.

► SKOLAS TELPAS (1. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: klase, bibliotēka, ēdnīca, garderobe, direktora kabinets, medmāšas kabinets, tualete, datorklase, sporta zāle, skolotāju istaba, pasākumu zāle, pirmais stāvs (1. stāvs), otrais stāvs (2. stāvs), trešais stāvs (3. stāvs), ceturtais stāvs (4. stāvs)

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Katrs skolēns saņem darba lapu (1. pielikums, 1. lapa) un izdales materiālu (1. pielikums, 2., 3. lapa). Izdales materiālā ir skolas vizualizācija un telpu nosaukumi.

Vispirms skolēni darba lapā izvieto skolas telpas, tādējādi iekārtojot savu skolu. Tad skolotājs aicina skolēnus uz telpu attēliem izvietot telpu nosaukumus.

Pēc tam skolēni pāros jautāt un atbildēt par savu izveidoto skolu, izmantojot doto jautājumu un atbildžu paraugus, ko skolotājs parāda uz interaktīvās tāfeles ekrāna.

A. Kas atrodas pirmajā stāvā? **B.** Pirmajā stāvā atrodas

B. Kas atrodas otrajā stāvā? **A.** Otrajā stāvā atrodas

A. Kas atrodas trešajā stāvā? **B.** Trešajā stāvā atrodas

B. Kas atrodas ceturtajā stāvā? **A.** Ceturtajā stāvā atrodas

A. Kur atrodas garderobe? **B.** Garderobe atrodas ... stāvā.

B. Kur atrodas ... ?

Variants. Skolotājs stāsta, kur kas atrodas. Skolēni izvieto attēlus nosauktajos stāvos.

Ieteikums. Materiālu iespējams izveidot pašiem, izmantojot savā skolā uzņemtās fotogrāfijas.

► ROBOTI

Apgūstamais vārdu krājums: pa labi, pa kreisi, uz priekšu, atpakaļ

Valoddarbības veidi: klausīšanās

Darba gaita

Skolotājs mācību stundā organizē kustību aktivitāti. Skolēni nostājas blakus savam galdam vai brīvā telpā. Skolotājs aicina pacelt labo roku, pēc tam kreiso roku, arī pats demonstrē šīs darbības.

Skolotājs sauc komandas: „Pagriezies pa labi! Pagriezies pa kreisi!”, dažādojot secību un reižu skaitu, piemēram, trīs reizes pa labi, vienu reizi pa kreisi, divas reizes pa labi u. tml., un skolēni pagriežas norādītajā virzienā. Sākumā skolotājs arī izpilda šīs darbības, vēlāk skolēni tās veic patstāvīgi.

Variants. Kad šīs komandas apgūtas, skolotājs tām pievieno vēl divas, mainot soļu skaitu, piemēram: „Ej vienu soli uz priekšu! Pagriezies pa kreisi! Ej divus soļus atpakaļ! Pagriezies pa labi! Ej vienu soli atpakaļ! Ej divus soļus uz priekšu! Pagriezies pa labi! Pagriezies pa labi!”

► ES EJU UZ ...! (2. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: klase, bibliotēka, ēdnīca, garderobe, direktora kabinets, medmāšas kabinets, tualete, datorklase, sporta zāle, skolotāju istaba, pasākumu zāle, pirmais stāvs (1. stāvs), otrais stāvs (2. stāvs), trešais stāvs (3. stāvs), pa labi, pa kreisi, uz priekšu, atpakaļ, pa kāpnēm uz augšu, pa kāpnēm uz leju

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana

Darba gaita

Katrs skolēns saņem darba lapu (2. pielikums). Skolotājs norāda gājiena sākumpunktu, piemēram, klases telpu. Skolēni klausās un zīmē ceļu pēc skolotāja norādījumiem. Skolotājs, piemēram, stāsta: „Es izeju no 1.b klases telpas, pagriežos pa kreisi, eju uz priekšu garām 2.a klases telpai un tualetēm. Tad pagriežos pa kreisi un eju telpā iekšā.” Beigās skolotājs uzdod jautājumu: „Kur es esmu?”

Ieteikums. Uzdevumu var atkārtot, ar citu krāsu iezīmējot citu ceļu.

Variants. Skolotājs aicina darba lapā iezīmēt ceļu no vienas norādītās telpas līdz citai norādītajai telpai un tad stāstīt par iezīmēto ceļu. Uzdevumu (stāstīšanu) var veikt pāros.

Stāstījumā par konkrēto ceļu savā skolā jāiesaista arī citas nepieciešamās frāzes, piemēram, „pa kāpnēm uz augšu”, „pa kāpnēm uz leju”.

► KAS MĒS ESAM SKOLĀ? (3. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: zēns, meitene, skolnieks, skolniece, skolēni, pasvītrot

Valoddarbības veidi: lasīšana, rakstīšana

Darba gaita

Katrs skolēns saņem darba lapu (3. pielikums). Lasot teikumus un vērojot attēlus darba lapā, skolēni noskaidro vārdu *zēns, meitene, skolnieks, skolniece, skolēni* nozīmi. Skaita skolēnus, skolniekus un skolnieces savā klasē, pieraksta skaitu. Veic uzdevumu par sevi – pasvītrot, vai ir zēns vai meitene, skolnieks vai skolniece.

► VAI TAS IR MĀCĪBU PRIEKŠMETS?

Apgūstamais vārdu krājums: mācību priekšmetu nosaukumi, starpbrīdis, pusdienas, pastaiga

Valoddarbības veidi: klausīšanās

Darba gaita

Skolotājs mācību stundā organizē kustību aktivitāti. Skolēni nostājas blakus savam galdam. Skolotājs sauc mācību priekšmetu nosaukumus un starp tiem arī citus vārdus, piemēram, starpbrīdis, pusdienas, pastaiga. Ja tiek nosaukts mācību priekšmets, skolēni pietupstas, ja cits vārds – paliek stāvēt.

► INTERVIJA PAR MĀCĪBU PRIEKŠMETIEM

Apgūstamais vārdu krājums: mācību priekšmetu nosaukumi, patīk, nepatīk

Valoddarbības veidi: runāšana, klausīšanās, lasīšana

Darba gaita

Veicot šo uzdevumu, skolēni izmanto savas dienasgrāmatas vai klasē esošo stundu sarakstu kā atgādni mācību priekšmetu nosaukumiem.

Skolēni strādā grupās pa trim. Divi skolēni viens otru intervē, trešais skolēns klausās un pēc intervijas stāsta par dzirdēto. Interviju turpina, grupas dalībniekiem mainoties lomām.

Atbalstam skolotājs demonstrē uzdodamos jautājumus, frāzes un vārdus.

Intervijas piemērs

A. Jāni, kuri mācību priekšmeti tev patīk? Kuri mācību priekšmeti tev nepatīk?

B. Man patīk latviešu valoda. Man nepatīk mūzika.

Stāstījuma piemērs

C. Jānim patīk latviešu valoda, bet nepatīk mūzika.

► DARBĪBAS MĀCĪBU STUNDĀS

(4. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: rakstīt, lasīt, klausīties, sarunāties, domāt, krāsot, zīmēt, dziedāt, vingrot, skatīties, pēīt, rēķināt, skriet, lēkt, peldēt, spēlēt

Valoddarbības veidi: lasīšana, runāšana, klausīšanās

Darba gaita

Izdales materiālā ir iekļautas 32 kartītes (4. pielikums): 16 attēlu kartītes un 16 darbības vārdu kartītes, ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

1. variants

Skolēni strādā patstāvīgi. Katrs skolēns saņem kartīšu komplektu un kārtot kartītes pa pāriem – darbības attēls un atbilstošais darbības vārds. Ja skolēns uzdevumu nevar veikt, viņš, rādot attēlu, vispirms jautā klasesbiedram: „Kāda darbība tā ir?” Ja atbildi nesaņem, jautā skolotājam.

2. variants

Skolēni strādā pāros vai grupās. Skolēni uzdod jautājumus un sniedz atbildes uz tiem. Lai atbildētu, skolēni izmanto darbības vārdu nenoteiksmē (vārdu kartītēs vārds melnā krāsā). Izdales materiālā dažādas darbības vārdu formas ir iekrāsotas dažādās krāsās, lai skolēniem būtu vieglāk atrast vārdu pareizajā formā.

Piemērs

A. Ko tev patīk darīt skolā?

B. Man skolā patīk rēķināt, dziedāt.

A. Ko tev nepatīk darīt skolā?

B. Man skolā nepatīk zīmēt.

3. variants

Skolēni strādā grupās pa trim. Viens no skolēniem nosauc mācību priekšmetu. Otrs skolēns noliek uz galda mācību priekšmetam atbilstošās darbības attēlu un vārdu kartītes. Tad šie skolēni viens otram uzdod jautājumus un atbild, izmantojot darbības vārdu 1. personā (vārdu kartītēs zilā krāsā). Trešais skolēns atstāsta dzirdēto, izmantojot darbības vārdu 3. personā (vārdu kartītēs zaļā krāsā).

Piemērs

A. Ko tu dari matemātikā?

B. Matemātikā es rēķinu, klausos, rakstu, domāju.

C. Matemātikā viņš (viņa) rēķina, klausās, raksta, domā.

Skolotājs norāda, ka, uzdodot jautājumu par to, ko tu dari (*kurā stundā*), un atbildot, mainās mācību priekšmeta nosaukuma (lietvārda) galotne (matemātik**a** – matemātik**ā**, sports – sport**ā**, latviešu valod**a** – latviešu valod**ā**).

4. variants

Skolēni strādā grupās pa trim. Skolotājs nosauc mācību darbību, un skolēni noliek uz galda atbilstošo darbības attēlu un kartīti. Tad viens no skolēnu grupas jautā, izmantojot darbības vārdu 2. personā (vārdu kartītēs violetā krāsā), otrs atbild, izmantojot darbības vārdu 1. personā (vārdu kartītēs zilā krāsā). Trešais skolēns atstāsta dzirdēto, izmantojot darbības vārdu 3. personā (vārdu kartītēs zaļā krāsā).

A. Kurās stundās tu raksti?

B. Es rakstu latviešu valodā, angļu valodā, matemātikā, dabaszinībās.

C. Viņš (viņa) raksta latviešu valodā, angļu valodā, matemātikā, dabaszinībās.

Ieteikums. Izmantojot darbības vārdu un attēlu kartītes, vārdu krājuma nostiprināšanai var spēlēt spēles „Vēl ātrāk!” un „Atmiņas spēle” (sk. spēli „Mācību piederumi”).

► INSTRUKCIJAS (5. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: apvelc, pasvītro, nosvītro, atzīmē, uzzīmē, izkrāso, savieno, noraksti, izmēri, risini

Valoddarbības veidi: lasīšana

Darba gaita

Skolotājs sagatavoto atgādni (5. pielikums) novieto klasē redzamā vietā, vai skolēni paši veido abpusēju grāmatzīmi. Mācību gada sākumā šo darbību attēlus ieteicams pievienot uzdevumiem skolotāja veidotajās darba lapās.

► MĀCĪBU PIEDERUMI (6. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: skolas soma, penālis, pildspalva, lineāls, parastais zīmulis, krāsainie zīmuli, flomāsteri, dzēšgumija, līme, šķēres, zīmuļu asinātājs, grāmata, līniju burtnīca, rūtiņu burtnīca, darba burtnīca, mape, zīmēšanas bloks, aplikāciju papīrs, plastilīns, krāsas, otas, krītiņi, sporta tērps, sporta apavi

Valoddarbības veidi: lasīšana, runāšana, klausīšanās

Darba gaita

Izdales materiālā ir iekļautas 48 kartītes (6. pielikums): 24 attēlu kartītes un 24 vārdu kartītes, ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

1. variants

Skolēni strādā pāros vai grupās. Skolēnu pāris vai grupa saņem kartīšu komplektu un kārtot kartītes pa pāriem – mācību piederuma attēls un nosaukums. Ja skolēni uzdevumu nevar veikt, jautā skolotājam.

2. variants – spēle „Vēl ātrāk!”

Spēli spēlē divas vai vairāk grupas, grupās jābūt vienādam dalībnieku skaitam. Katrā grupā kartītes sadala vienādi visiem dalībniekiem. Dalībnieki izdara gājienus pēc kārtas pulksteņrādītāja virzienā, pa vienai noliekot uz galda attēla vai vārda kartīti. Dalībnieks, kuram ir atbilstošā otrā kartīte, uzliek to virsū pirmajai. Atbilstošā kartīte var būt arī dalībniekam, kurš nolicis pirmo kartīti. Spēles mērķis – pēc iespējas ātrāk atbrīvoties no kartītēm.

Uzvar tā grupa, kurai pirmajai beidzas kartītes.

3. variants – „Atmiņas spēle”

Spēli spēlē pāros vai grupās. Vārdu un attēlu kartītes sajauc un izkārtot uz galda ar attēliem un vārdiem uz leju. Dalībnieki pulkstenrādītāja virzienā pēc kārtas paceļ un atklāj divas kartītes, nosauc vai izlasa kartītē redzamo. Ja šīs kartītes veido pāri (attēls un atbilstošais vārds), dalībnieks tās patur sev un atkārtot gājienu. Ja kartītes neveido pāri, visi cenšas iegaumēt šo kartīšu atrašanās vietu. Tad tās apgriež ar attēlu vai vārdu uz leju, un spēli turpina nākamais dalībnieks.

Uzvar dalībnieks, kurš sakrājis visvairāk kartīšu pāru.

4. variants – spēle „Kā trūkst?”

Spēli spēlē grupās. Spēles vadītājs noliek rindā uz galda piecas attēlu kartītes ar attēlu uz augšu, katru attēlā redzamo priekšmetu nosaucot vārdā. Tad spēles dalībnieki pagriežas tā, lai kartītes neredzētu. Spēles vadītājs noņem vienu kartīti un atlikušās sabīda kopā, aicina dalībniekus pagriezties atpakaļ un pateikt, kādas kartītes trūkst. Tas, kurš pirmais pasaka, saņem trūkstošo kartīti. Spēli turpina ar citām attēlu kartītēm.

Uzvar spēlētājs, kurš sakrājis visvairāk kartīšu.

► KAS IR TAVĀ PENĀLĪ?

Apgūstamais vārdu krājums: penālis, pildspalva, lineāls, parastais zīmulis, krāsainie zīmuļi, flomāsteri, dzēšgumija, līme, šķēres, zīmuļu asinātājs

Valoddarbības veidi: runāšana, klausīšanās

Darba gaita

1. variants

Skolēni strādā pāros – jautā un atbild par mācību piederumiem savos penāļos.

Piemērs

A. Kas ir tavā penālī?

B. Manā penālī ir krāsainie zīmuļi, pildspalva,

2. variants

Skolēni strādā grupās pa trim. Viens skolēns jautā, otrs stāsta par piederumiem savā penālī. Trešais skolēns atstāsta klasei dzirdēto.

Piemērs

A. Kas ir tavā penālī?

B. Manā penālī ir krāsainie zīmuļi, pildspalva,

C. Viņa (viņas) penālī ir krāsainie zīmuļi, pildspalva,

► KAS IR TAVĀ SOMĀ?

Apgūstamais vārdu krājums: skolas soma, penālis, grāmata, līniju burtnīca, rūtiņu burtnīca, darba burtnīca, mape, zīmēšanas bloks, aplikāciju papīrs, plastilīns, krāsas, otas, krītiņi, sporta tērps, sporta apavi

Valoddarbības veidi: runāšana, klausīšanās

Darba gaita

1. variants

Skolēni strādā pāros – jautā un atbild par to, kas atrodas viņu skolas somās.

Piemērs

A. Kas ir tavā skolas somā?

B. Manā skolas somā ir grāmata, penālis,

2. variants

Skolēni strādā grupās pa trim. Viens skolēns jautā, otrs stāsta par to, kas atrodas viņa skolas somā. Trešais skolēns atstāsta klasei dzirdēto.

Piemērs

A. Kas ir tavā skolas somā?

B. Manā skolas somā ir grāmata, penālis,

C. Viņa (viņas) skolas somā ir grāmata, penālis,

► SAKĀRTO SAVU MĀCĪBU VIETU!

Apgūstamais vārdu krājums: noliec, izņem, ieliec, uz galda, pie galda, zem galda, vidū, tālākajā labajā stūrī, tālākajā kreisajā stūrī, priekšā, virs, pie galda tālākās malas, blakus grāmatai

Valoddarbības veidi: klausīšanās

Darba gaita

Skolotājs nosauc dažādas instrukcijas, skolēni izpilda. Lai skolēni instrukcijas saprastu, sākumā skolotājs tās demonstrē.

Piemēri

Noliec somu pie galda! Noliec somu uz krēsla! Noliec somu zem galda!

Izņem no somas burtnīcu! Noliec burtnīcu uz galda! Iedod man burtnīcu!

Noliec burtnīcu uz skolotāja galda! Padod burtnīcu uz priekšu!

Ieliec somā penāli! Izņem no penāļa zīmuli!

Noliec grāmatas un burtnīcas uz galda tālākajā labajā stūrī! Uzliec dienasgrāmatu virsū!

Uzdevumu veic kā spēli, lai iemācītos saprast instrukcijas. Turpmāk ikdienā tās lieto tikai pēc nepieciešamības.

► NOTEIKUMI MĀCĪBU STUNDĀ (7. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: teikumi ar uzvedības noteikumiem

Valoddarbības veidi: lasīšana, rakstīšana

Darba gaita

Izdāles materiālā ir iekļautas 14 kartītes (7. pielikums): 7 attēlu kartītes un 7 kartītes ar noteikumiem, ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

Uzdevumu var veikt patstāvīgi, pāros vai grupās. Skolēni saņem kartītes un kārtot tās pa pāriem – uzvedības noteikums un atbilstošais attēls. Kad kartītes saliktas pa pāriem, skolotājs parāda pareizās atbildes, skolēni salīdzina ar savām atbildēm.

Ieteikums. Šo materiālu var izmantot arī kā atgādni – novieto klasē redzamā vietā. Mācību stundās, aicinot ievērot uzvedības noteikumus, skolotājs norāda uz atbilstošo attēlu.

► NEDĒĻAS DIENAS

Apgūstamais vārdu krājums: pirmdiena, otrdiena, trešdiena, ceturtdiena, piektdiena, sestdiena, svētdiena

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Klasē pie sienas pielikti uzraksti ar secīgiem nedēļas dienu nosaukumiem. Brīvdienas iekrāsotas sarkanā krāsā. Katru rītu skolotājs jautā skolēniem, kura diena ir šodien, un pie konkrētās dienas piestiprina knaģīti. Pēc tam jautā, kura diena bija vakar un kura diena būs rīt.

► MĀCĪBU PRIEKŠMETU NOSAUKUMI

Apgūstamais vārdu krājums: nedēļas dienu un mācību priekšmetu nosaukumi

Valoddarbības veidi: lasīšana

Darba gaita

Skolotājs sagatavo mācību priekšmetu nosaukumu kartītes un tās ielaminē. Katru dienu skolotājs ar skolēniem veido konkrētās dienas stundu sarakstu – kartītes piestiprina pie vertikālas virsmas. Stundai, kura notiek pašlaik, pieliek vai nu knaģīti, vai magnētu u. tml. Tādējādi skolēni labāk sapratīs, cik mācību stundu jau pagājis, cik mācību stundu vēl notiks, kura stunda būs nākamā. Sarakstā var ievietot arī citu aktivitāšu nosaukumus, piemēram, pusdienas, starpbrīžus.

► STUNDU SARAKSTS

Apgūstamais vārdu krājums: nedēļas dienu nosaukumi, mācību priekšmetu nosaukumi

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Skolēni saņem darba lapu – skolotāja veidotu savas klases stundu sarakstu. Skolēni darbu veic patstāvīgi.

Piemērs

	Pirmdiena	Otrdiena	Trešdiena	Ceturtdiena	Piektdiena
1.	Matemātika	Angļu valoda	Angļu valoda	Latviešu valoda	Latviešu valoda
2.	Mūzika	Matemātika	Mūzika	Sociālās zinības	Dabaszinības
3.	Latviešu valoda	Dizains un tehnoloģijas	Matemātika	Matemātika	Angļu valoda
4.	Vizuālā māksla	Latviešu valoda	Latviešu valoda	Dabaszinības	Klases stunda
5.	Sports	Datorika	Sports		

Skolotājs aicina izkrāsot stundu sarakstu nedēļai – katru mācību priekšmetu iekrāsot savā krāsā, piemēram, visas latviešu valodas stundas – zilā krāsā, visas matemātikas stundas – sarkanā krāsā u. tml.

Skolotājs uzdod jautājumus par stundu sarakstu, un skolēni atbild.

Piemēri

Cik stundu ir pirmdienā?

Kurās dienās ir matemātika?

Nosauc trešdienas otro stundu!

Kura stunda pēc kārtas pirmdien ir latviešu valoda?

Kura diena ir šodien?

Kādas stundas ir šodien?

Citi izmantojamie resursi

1. *Latvijas ABC*. Burts S. 26.1. Klasē. 26.2. Mana klase. 26.3. Skolas piederumi. Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
2. *Klausies un runā!* Skola. Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
3. *Bilžu vārdnīca*. Skolā. Sporta zālē un stadionā. Mēneši un dienas. Pieejams: [ŠEIT](#)
4. *Bilžu vārdnīcas digitālā versija*. Skola. Interaktīvs materiāls. Pieejams: [ŠEIT](#)
5. *Atrodi vārdus!* Mācību piederumi. Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
6. *Atrodi vārdus!* Es esmu skolēns. Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
7. Anspoka, Z. *Latviešu valoda mazākumtautību skolā*. Es esmu skolēns. 2., 3. un 6. uzd. Interaktīvs materiāls. Pieejams: [ŠEIT](#)
8. Interaktīva spēle par mācību priekšmetiem. Pieejams: [ŠEIT](#)
9. Interaktīva spēle par mācību piederumiem. Pieejams: [ŠEIT](#)
10. Interaktīva krustvārdu mīkla par mācību piederumiem. Pieejams: [ŠEIT](#)
11. *Ko tev patīk darīt skolā?* Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
12. *Ko es daru skolā?* Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
13. Krastiņa, L. *Mana diena*. Rīga : Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” datubāze „mape.skola2030.lv” Mana diena. (Diennakts daļas. Dienas gaita), 2020. Pieejams: [ŠEIT](#)
14. *Latvija drauga acīm*. 12. lpp. Pieejams: [ŠEIT](#)
15. *Ieejam jaunajā gadā*. Mācību uzdevumi. 40., 41. uzd. Pieejams: [ŠEIT](#)

2. TEMATS. KĀ VEIDOT SEV UN CITIEM DROŠAS ATTIECĪBAS KOPIENĀ?

► LŪDZU, DARI TĀ!

Apgūstamais vārdu krājums: lūdzu, apsēdies, piecelies, noliecies pa labi, noliecies pa kreisi, soļo, skrien, paņem grāmatu, noliec grāmatu u. c.

Valoddarbības veidi: klausīšanās

Darba gaita

Pieklājības vārdu lietošana ir pozitīvu attiecību pamats. Lai apgūtu pieklājības vārdu *lūdzu* un citus nepieciešamos vārdus, skolotājs mācību stundā organizē kustību aktivitāti. Skolotājs nosauc dažādas darbības un kopā ar skolēniem pilda tās. Ja skolotājs pirms darbības saka: „Lūdzu!”, tad darbība ir jāizpilda. Ja skolotājs nemin vārdu *lūdzu*, darbība nav jāpilda.

► EMOCIJAS (8. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: priecīgs, bēdīgs, dusmīgs, nobijies, mierīgs, apjucis, lepns, pateicīgs, izbrīnīts, nokaunējies, noguris, domīgs

Valoddarbības veidi: runāšana, lasīšana

Darba gaita

Izdales materiālā ir iekļautas 12 emociju kartītes (8. pielikums), ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai). Emociju kartītes izmanto kā atgādni, lai palīdzētu skolēniem ikdienā stāstīt par savām un citu emocijām, kā arī lai stāstītu par literāro tēlu emocijām latviešu valodas stundās.

Skolotājs pievērš uzmanību vārdu lietojumam atbilstošā dzimtē. Vārdiem atbilstoši dzimtei iekrāsotas galotnes vai izskaņas (zilā krāsā – vīriešu dzimte, sarkanā krāsā – sieviešu dzimte).

► EMOCIJU BINGO (9. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: priecīgs, bēdīgs, dusmīgs, nobijies, mierīgs, apjucis, lepns, pateicīgs, izbrīnīts, nokaunējies, noguris, domīgs

Valoddarbības veidi: klausīšanās, lasīšana

Darba gaita

Spēlei nepieciešams bingo laukums (9. pielikums) un emociju kartītes (8. pielikums), ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

Katrs skolēns saņem izdrukātu bingo laukumu vai to (3 x 3 lauciņi) izveido pats, salokot A4 papīra lapu deviņās daļās vai novelkot līnijas.

Katrs skolēns saņem arī 12 emociju kartītes, izvēlas deviņas no tām un nejaušā secībā saliek bingo laukumā – katrā lauciņā vienu. Spēles vadītājs sauc emocijas, skolēni vēro un lasa, vai viņu lauciņos nav ievietots attiecīgais emociju attēls. Ja ir, nosauktās emocijas kartīti apgriež otrādi.

Uzvar tas, kuram pirmajam ir apgriezti trīs vārdi vienā rindā, kolonnā vai pa diagonāli.

Variants. Iepriekš var vienoties, ka bingo spēlē, līdz apgrieztas ir visas kartītes.

► KĀ TU JŪTIES?

Apgūstamais vārdu krājums: priecīgs, bēdīgs, dusmīgs, nobijies, mierīgs, apjucis, lepns, pateicīgs, izbrīnīts, nokaunējies, noguris, domīgs

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Spēlei nepieciešamas emociju kartītes (8. pielikums), ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

1. variants

Skolēni strādā patstāvīgi. Skolēni grupē emociju kartītes divās grupās – *es jūtos labi, es jūtos slikti*.

2. variants

Skolēni strādā pāros – viens otram uzdod jautājumus un atbild uz jautājumiem, izmantojot teikumu paraugus un emociju kartītes.

Piemērs

A. *Kā tu jūties?*

B. *Es jūtos priecīga / priecīgs.*

Skolotājs norāda, ka meitenēm, stāstot par savām emocijām, jālieto vārdi ar galotni vai izskaņu sarkanā krāsā (sieviešu dzimtē), zēniem – zilā krāsā (vīriešu dzimtē).

► MELI VAI PATIESĪBA? (10. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: meli, patiesība, melo, saka patiesību, patiess apgalvojums, aplams apgalvojums

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana

Darba gaita

Spēlei skolēniem nepieciešams izdales materiāls „Meli vai patiesība?” (10. pielikums), ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai), skolotājam – emociju kartītes bez vārdiem (8. pielikums).

Spēlējot šo spēli, skolēni apgūst emociju nosaukumus un izprot vārdus *meli* un *patiesība*.

Katrs skolēns saņem izdales materiālu. Skolotājs izsaka četrus patiesus vai aplamus apgalvojumus, rādot emociju kartītes (bez vārdiem) un nosaucot emocijas atbilstoši attēlam (patiesi) vai neatbilstoši attēlam (aplami). Skolēni klausās un izdales materiālā sāk ceļu no mājiņas (pieliek rādītājpirkstu, kur sāk un kur pārvietojas). Ja skolotāja apgalvojums ir meli, iet uz augšu un pa kreisi, ja patiesība – iet uz augšu un pa labi. Šādi skolēni novērtē četrus apgalvojumus, līdz nonāk pie pilsētas nosaukuma. Tad skolotājs jautā: „Kurā pilsētā tu esi?”

Piemērs

1. Skolotājs rāda emociju kartīti „Priecīgs” un saka: „Priecīgs.” Tā ir patiesība – tātad skolēns iet uz augšu un pa labi.
2. Skolotājs rāda emociju kartīti „Domīgs” un saka: „Dusmīgs.” Tie ir meli – tātad skolēns iet uz augšu un pa kreisi.
3. Skolotājs rāda emociju kartīti „Noguris” un saka: „Izbrīnīts.” Tie ir meli – tātad skolēns iet uz augšu un pa kreisi.
4. Skolotājs rāda emociju kartīti „Mierīgs” un saka: „Mierīgs.” Tā ir patiesība – tātad skolēns iet uz augšu un pa labi.

Tad skolotājs jautā: „Kurā pilsētā tu esi?” Skolēniem šajā gadījumā būtu jāatbild – Rēzeknē.

Ieteikums. Izmantojot spēles laukumu, šo spēli var spēlēt jebkurā mācību priekšmetā. Var izteikt dažādus apgalvojumus un mācīt dažādi tos raksturot: meli – patiesība, melo – saka patiesību, patiesi apgalvojums – aplams apgalvojums. Pilsētu nosaukumus galamērķos var aizstāt ar citiem vārdiem, piemēram, skolas telpu nosaukumiem, valstu nosaukumiem, krāsu nosaukumiem u. c.

► RĪCĪBA UN SEKAS (11. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: rīcība, sekas

Valoddarbības veidi: lasīšana

Darba gaita

Izdales materiālā ir iekļautas 24 kartītes (11. pielikums), ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

Skolēni strādā patstāvīgi, pāros vai grupās.

Katrs skolēns, pāris vai grupa saņem 24 kartītes. Skolēns(-i) vēro attēlus, lasa kartītēs aprakstīto rīcību un sekas un grupē kartītes: attēls → rīcība → sekas.

► IR DROŠI VAI NAV DROŠI?

Apgūstamais vārdu krājums: ir droši, nav droši

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Klasē pie pretējām sienām piestiprina uzrakstus „Ir droši”, „Nav droši”, „Nezinu”.

Skolotājs stāsta dažādas situācijas vai rāda attēlus (sk. sadaļu „Citi izmantojamie resursi”). Skolēni klausās, novērtē un nostājas pie atbilstošā uzraksta. Kāds no skolēniem pamato izvēli.

Situāciju piemēri

Jānis ir atnācis ciemos pie drauga. Draugam ir liels, skaists suns. Jānis nolemj suni paglaudīt.

Pirmklasnieks Aivars mājās ir viens. Pie durvīm kāds zvana. Viņš nolemj durvis neatvērt.

Anda un Ieva pēc skolas dodas pastaigāties gar upi. Diena ir ļoti silta. Viņas nolemj izpeldēties.

Zandai uz ielas pienāk klāt nepazīstama sieviete un lūdz iedot telefonu, lai piezvanītu. Zanda telefonu nedod.

Reinim vecāki uzdāvināja skrituļslidas. Viņš skrituļo parkā un mājas pagalmā.

Baibai zvana telefons. Numurs nav pazīstams. Viņa neatbild.

Ritvars lielveikalā pazaudējis vecākus. Viņš iet pie apsarga un lūdz palīdzību.

Ilmārs no skolas dodas mājās. Apstājas kāda mašīna, un šoferis piedāvā viņu aizvest uz mājām. Ilmārs ir priecīgs un kāpj mašīnā.

Varianti. Šo var organizēt arī kā klausīšanās uzdevumu (sk. „Meli vai patiesība?” un 10. pielikumu). Skolotājs lasa 11. pielikumā dotās situācijas. Ja situācija ir droša, skolēni iet pa labi, ja situācija nav droša – iet pa kreisi.

Citi izmantojamie resursi

1. *Vesels un drošs – ikdiena tev apkārt.* Interaktīvas situācijas. Pieejams: [ŠEIT](#)
2. *Vērtībizglītība 1.–6. klašu skolēniem.* Interaktīvs mācību līdzeklis skolēniem. Pieejams: [ŠEIT](#)
3. *Dzīvnieki un tava drošība.* Metodiskais materiāls darbam ar pirmsskolas un pamatskolas bērniem. Pieejams: [ŠEIT](#)
4. *Vesels un drošs. Galda spēle.* Pieejams: [ŠEIT](#)
5. *Vesels un drošs.* Metodiskais materiāls. Pieejams: [ŠEIT](#)

3. TEMATS. KĀ SADARBOTIES, SVINOT SVĒTKUS ĢIMENĒ UN KLASĒ?

► GADSKĀRTU SVĒTKI (13. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: Mārtiņi, Ziemassvētki, Meteņi, Lieldienas, Ūsiņi, Jāņi, Māras, Miķeļi, pavasaris, vasara, rudens, ziema

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Uzdevumu var veikt patstāvīgi vai pāros.

1. variants

Skolotājs klasē rāda atgādni „Gadskārtu svētki” (12. pielikums) un skaidro, ka aplis simbolizē gadu. Tas ir sadalīts četrās daļās – tie ir gadalaiki. Aicina skolēnus izlasīt gadalaiku nosaukumus.

Katrs skolēns saņem darba lapu (13. pielikums) un izkrāso tajā gadalaikus.
Skolotājs aicina skolēnus veidot teikumus par gadalaikiem.

Piemērs

Tagad ir vasara.

Pēc vasaras būs rudens.

2. variants

Skolotājs stāsta un rāda atgādnē „Gadskārtu svētki” (12. pielikums), ka latvieši svin astoņus nozīmīgus gadskārtu svētkus. Tie ir: Mārtiņi, Ziemassvētki, Meteņi, Lieldienas, Ūsiņi, Jāņi, Māras, Miķeļi. Norāda, ka katrs gadalaiks sākas un beidzas ar kādu no gadskārtu svētkiem un ka daži gadskārtu svētki iezīmē gadalaika vidu.

Skolēni klausās tekstu skolotāja lasījumā (lasa lēni) un rāda dzirdēto savā darba lapā (13. pielikums).

Klausīšanās teksts

Latvijā ir četri gadalaiki – ziema, pavasaris, vasara un rudens.

Tagad ir ziema. Pēc ziemas būs pavasaris. Pēc pavasara būs vasara. Pēc vasaras būs rudens. Pēc rudens būs ziema.

Latvieši svin astoņus nozīmīgus gadskārtu svētkus. Tie ir: Mārtiņi, Ziemassvētki, Meteņi, Lieldienas, Ūsiņi, Jāņi, Māras, Miķeļi.

Ziema sākas ar Mārtiņiem un beidzas ar Meteņiem. Ziemas vidū ir Ziemassvētki.

Pavasaris sākas ar Meteņiem un beidzas ar Ūsiņiem. Lieldienas ir pavasara vidus.

Vasara sākas ar Ūsiņiem un beidzas ar Mārām. Vasaras vidū svinam Jāņus.

Ar Mārām sākas rudens. Miķeļi ir rudens vidū, bet rudens beidzas ar Mārtiņiem.

3. variants

Izmantojot darba lapu (13. pielikums), skolēni pāri viens otram stāsta par attēlā redzamo.

► KĀDUS SVĒTKUS SVINAM? (14. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: Zinību diena, Tēva diena, Miķeļi, Skolotāju diena, Ziemassvētki, Vecgada vakars, Jaungada diena, Lieldienas, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena, Eiropas diena, Mātes diena, Ģimenes diena, Jāņi, mēnešu nosaukumi, datumi

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Izdales materiālā ir iekļautas 32 kartītes (14. pielikums): 16 svētku attēli un 16 kartītes ar svētku nosaukumu un datumu, ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

Skolēni strādā pāros. Katrs pāris saņem kartīšu komplektu, vēro attēlus, atpazīst svētkus un kārtot kartītes pa pāriem – svētku attēls un kartīte ar datumu un svētku nosaukumu.

Tad skolēni ar skolotāju modelē jautājumus un atbildes par svētku svinēšanas laiku, pēc tam to dara pāros.

Piemērs

A. Kurus svētkus svin 1. septembrī?

B. 1. septembrī svin Zinību dienu.

A. Kuri svētki ir 11. novembrī?

B. 11. novembrī ir Lāčplēša diena.

Skolēni vienlaikus mācās nosaukt datumu lokatīvā, piemēram, 1. septembris – 1. septembrī. Izmanto atgādni: Dambe, Z., Zdanovska, I. *Latviešu valodas mācību materiāli diasporas nedēļas nogales skolām 10–12 gadus veciem bērniem*. Darba lapas. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2016, 7. lpp. Pieejams: [ŠEIT](#)

Skolēni pāros turpina darbu, veidojot laika līniju. Kartīšu pārus liek secībā, kā tiek svinēti svētki, – sāk ar 1. septembri jeb Zinību dienu un turpina par visu gadu.

Ieteikums. Šādu ilustrētu svētku un citu svarīgāko notikumu laika līniju var veidot arī klasē pie sienas kā atgādni un izmantot visu mācību gadu.

► SVĒTKU SIMBOLI (15. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: Zinību diena, Tēva diena, Miķeļi, Skolotāju diena, Ziemassvētki, Vecgada vakars, Jaungada diena, Lieldienas, Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas diena, Eiropas diena, Mātes diena, Ģimenes diena, Jāņi, svētku simbolu nosaukumi

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana, rakstīšana

Darba gaita

Uzdevuma veikšanai ir nepieciešamas 32 svētku nosaukumu un attēlu kartītes (14. pielikums) un 45 svētku simbolu kartītes (15. pielikums), ko izdrukā un izgriež (var arī ielaminēt atkārtotai lietošanai).

Skolēni strādā grupās vai pāros. Kārtot kartītes pēc shēmas: svētku attēls → svētku nosaukums → svētku simbols(-i). Daži simboli der vairākiem svētkiem.

Pēc uzdevuma veikšanas skolēni ar skolotāju modelē jautājumus un atbildes par svētku simboliem, pēc tam to dara pāros vai grupās.

Piemērs

A. Kuri ir Lieldienu simboli?

B. Lieldienu simboli ir olas, šūpoles, Lieldienu zaķis un pūpoli.

Citi izmantojamie resursi

1. *Klausies un runā!* Svētki. Interaktīva spēle. Pieejams: [ŠEIT](#)
2. *Klausies un raksti!* Izdales materiāls fonemātiskās dzirdes un rakstītprasmes attīstībai. Pieejams: [ŠEIT](#)
3. *Lasi un raksti!* Izdales materiāls lasītprasmes un tekstveides prasmju attīstībai. Pieejams: [ŠEIT](#)
4. *Bilžu vārdnīca.* 69., 77., 82. lpp. Pieejams: [ŠEIT](#)
5. *Bilžu vārdnīcas digitālā versija.* Latvija. Svētki. Pieejams: [ŠEIT](#)
6. *Latvijas ABC.* Interaktīvs mācību materiāls. Burts J. 15.1. Jubileja. Burts L. 18.3. Latvijas simboli. Pieejams: [ŠEIT](#)

4. TEMATS. KĀDAS PRASMES UN ĪPAŠĪBAS VAJADZĪGAS MĀCOTIES UN STRĀDĀJOT?

► VĒLMES VAI VAJADZĪBAS? (16. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: vēlēties, vēlme, vajadzēt, vajadzība

Valoddarbības veidi: lasīšana, rakstīšana

Darba gaita

Skolēni saņem darba lapu (16. pielikums) un uzdevumu veic patstāvīgi – lasa vēlmju un vajadzību piemērus un izkrāso vajadzības. Pēc tam raksta vienu vai vairākas citas savas vēlmes un vajadzības.

► MANAS VĒLMES UN VAJADZĪBAS

Apgūstamais vārdu krājums: vēlēties, vēlme, vajadzēt, vajadzība

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Klasē pie pretējām sienām piestiprina uzrakstus „Vēlme”, „Vajadzība”, „Nezinu”.

Skolotājs sauc dažādas lietas vai darbības (piemēram, skolas soma, gāzēta limonāde, zobārsta apmeklējums, jauna zobu suka, māja vai dzīvoklis, velosipēds, sporta tērps, pusdienas, telefons) un saka: „Vai tu to vēlies, bet varētu bez tā iztikt? Tad ej pie uzraksta „Vēlme”! Vai tev to vajag, un tu nevari bez tā iztikt? Tad ej pie uzraksta „Vajadzība”!”

Skolēni klausās, vērtē un nostājas pie atbilstošā uzraksta. Kāds no skolēniem pamato savu izvēli. Atbildes nav viennozīmīgas, jo viena un tā pati lieta vai darbība vienam skolēnam var būt vēlme, citam – vajadzība. Ja skolēns nevar izdarīt izvēli starp vēlmi un vajadzību, tad dodas pie uzraksta „Nezinu”.

► PROFESIJAS

Apgūstamais vārdu krājums: skolotājs, aktieris, pastnieks, astronoms, ārsts, medmāsa, pavārs, programmētājs, bibliotekārs, dārznieks, dziedātājs, farmaceits, policists, šuvēja, kinologs, pilots, šoferis, pārdevējs, žurnālists u. c.

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana, lasīšana

Darba gaita

Uzdevuma veikšanai nepieciešamas profesiju attēlu un nosaukumu kartītes. Var izmantot kartītes no mācību līdzekļa „Atver pasauli!” vai „Labdien!” (sk. sadaļu „Citi izmantojamie resursi”).

Skolēni saņem kartītes un kārto tās pa pāriem – profesijas attēls un nosaukums. Ja skolēns uzdevumu nevar veikt, viņš, rādot attēlu, vispirms jautā klasesbiedram: „Kas tas ir?” Ja atbildi nesaņem, jautā skolotājam.

Ja tiek izmantotas mācību līdzekļa „Atver pasauli!” kartītes, ieteicams tās grupēt atbilstoši dzimtei un skaitlim. Šim nolūkam lieto kartītes TAS, TĀ, TIE, TĀS.

Izmantojot citu mācību līdzekļu kartītes, ieteicams profesiju nosaukumus pārveidot abās dzimtēs un skaitļos.

Ieteikums. Izmantojot darbības vārdu un attēlu kartītes, vārdu krājuma nostiprināšanai var spēlēt spēles „Vēl ātrāk!” un „Atmiņas spēle” (sk. spēli „Mācību piederumi”).

► MINI PROFESIJAS! (17. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: astronoms, ārsts, dārznieks, dziedātājs, farmaceits, policists, šuvēja, kinologs, pilots, šoferis, pārdevējs, programmētājs, žurnālists

Valoddarbības veidi: rakstīšana

Darba gaita

Katrs skolēns saņem darba lapu ar krustvārdu mīklu (17. pielikums) un uzdevumu veic patstāvīgi – vēro attēlus un krustvārdu mīklā ieraksta atbilstošo profesijas nosaukumu.

Pēc uzdevuma izpildes skolēni salīdzina atbildes.

► INTERVIJA

Apgūstamais vārdu krājums: skolotājs, aktieris, pastnieks, astronoms, ārsts, medmāsa, pavārs, programmētājs, bibliotekārs, dārznieks, dziedātājs, farmaceits, policists, šuvēja, kinologs, pilots, šoferis, pārdevējs, žurnālists u. c.

Valoddarbības veidi: klausīšanās, runāšana

Darba gaita

Skolēni brīvi pārvietojas pa klasi un intervē klasesbiedrus par nākotnes profesiju. Jautājumiem un atbildēm var izmantot teikumu konstrukcijas, ko skolotājs demonstrē klasē.

A. Kas tu būsi, kad izaugsi?

B. Kad es izaugšu, es būšu ...

A. Kas tu būsi nākotnē?

B. Es nākotnē būšu ...

A. Kāda būs tava nākotnes profesija?

B. Es būšu ...

► KAS TO SAKA? (18. pielikums)

Apgūstamais vārdu krājums: skolotājs, aktieris, pastnieks, astronoms, ārsts, medmāsa, pavārs, programmētājs, bibliotekārs, dārznieks, dziedātājs, farmaceits, policists, šuvēja, kinologs, pilots, šoferis, pārdevējs, žurnālists u. c.

Valoddarbības veidi: lasīšana, klausīšanās, runāšana, rakstīšana

Darba gaita

Uzdevuma veikšanai nepieciešamas 17 kartītes ar jautājumiem (18. pielikums).

Klase sadalās grupās, pirms spēles vienojas, kādā secībā grupas sauks atbildes. Viens skolēns no grupas dodas pie skolotāja un izlozē jautājumu (izvelk kartīti), nolasa to visai klasei. Grupas min, kuras profesijas pārstāvis varētu uzdot šādu jautājumu. Grupa, kura atminējusi profesiju, saņem punktu.

Uzvar grupa, kura ieguvusi visvairāk punktu.

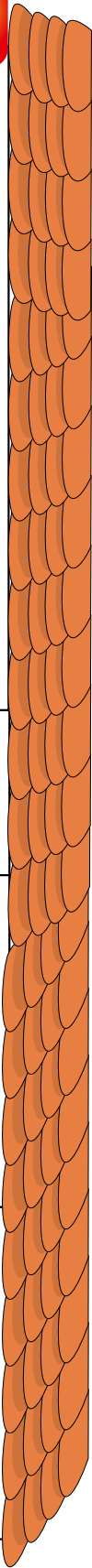
Variants. Var vienoties, ka profesijas nosaukumu katra grupa uzraksta uz lapas un pēc signāla parāda paceļot. Katra grupa, kurai ir pareiza atbilde, saņem punktu.

Uzvar grupa, kura ieguvusi visvairāk punktu.

Citi izmantojamie resursi

1. Bilžu vārdnīca. Profesijas. Interaktīvs materiāls. Pieejams: [ŠEIT](#)
2. Bilžu vārdnīca. Profesijas. Pieejams: [ŠEIT](#)
3. Krastiņa, L., Valdmane, L. *Atver pasauli! Attēlu un vārdu kartītes*. Profesijas. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2016.
4. Latvijas ABC. Burts D. 6.1. Profesijas. Interaktīvs materiāls. Pieejams: [ŠEIT](#)
5. *Iepazīsti profesijas*. Galda spēle. Galda spēļu komplekts pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem latviešu valodas apguvei. Pieejams: [ŠEIT](#) Spēles apraksts. Pieejams: [ŠEIT](#)
6. *Sociālās zinības sākumskolai*. Es būšu arhitekts! Pieejams: [ŠEIT](#)
7. *Labdien!* 1. daļa. Profesijas. 8. (29.) lpp. Pieejams: [ŠEIT](#)

DARBA LAPA „SKOLAS TĒLPAS”

4.
stāvs

--	--	--	--	--

3.
stāvs

--	--	--	--	--	--

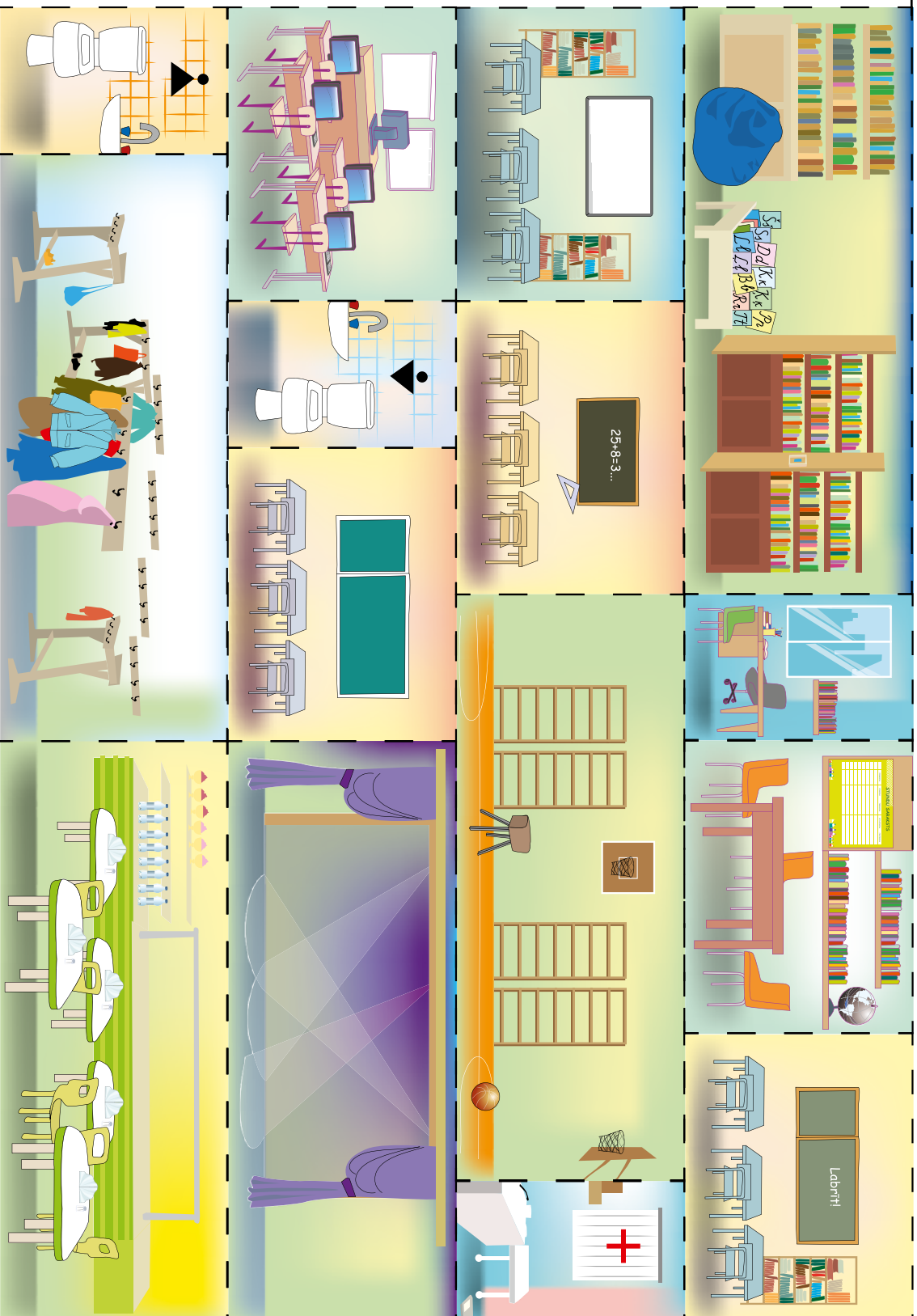
2.
stāvs

--	--	--	--	--	--

1.
stāvs

--	--	--	--	--	--

IZDALES MATERIĀLS „SKOLAS Telpas”

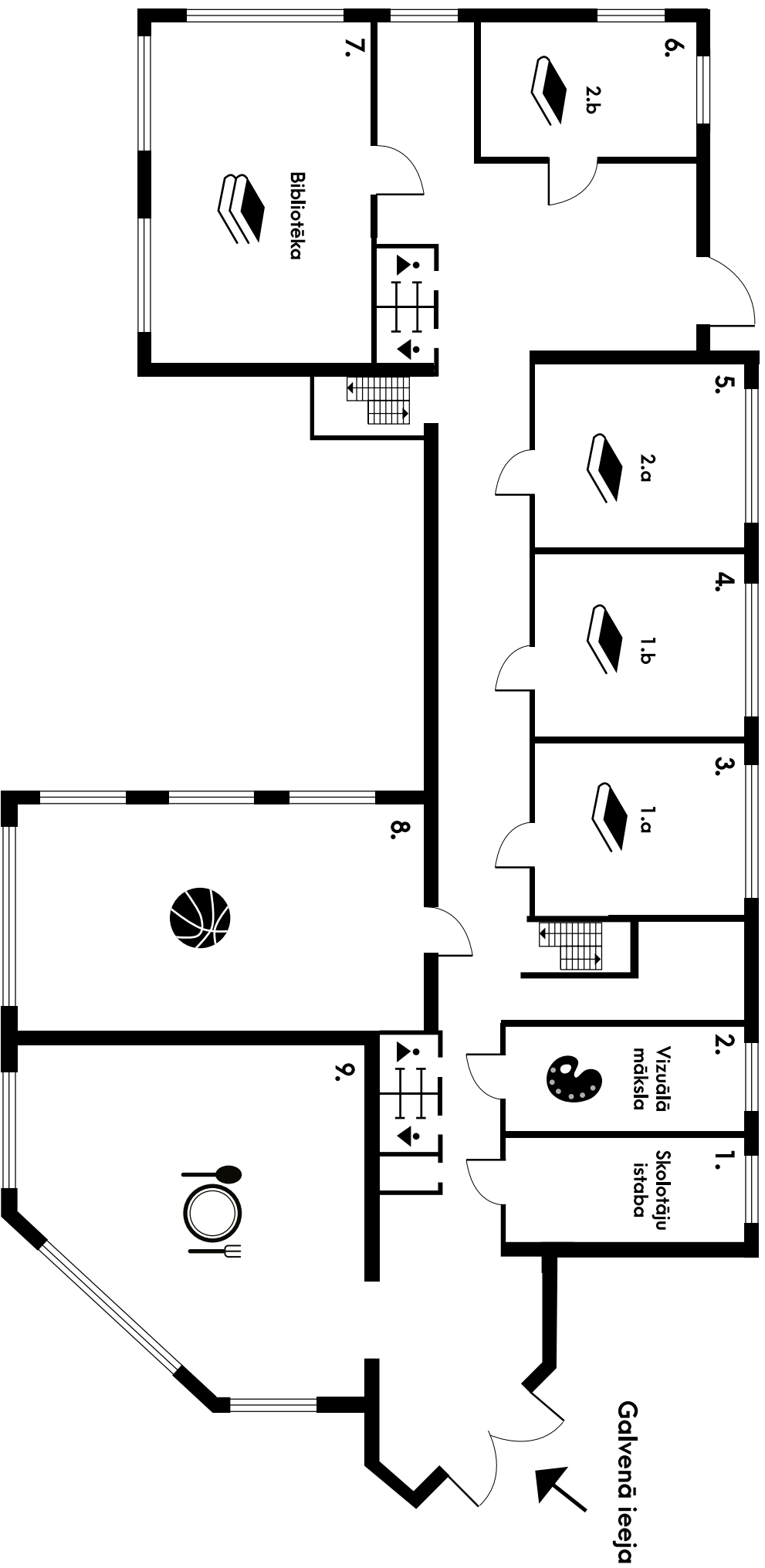

IZDALES MATERIĀLS „SKOLAS TĒLPAS”

[illegible]

DARBA LAPA „ES EJU UZ ...!”

Klausies un zīmē ceļu! Kur tu nonāci?

DARBA LAPA „KAS MĒS ESAM SKOLĀ?”

1. Vēro attēlus! Lasi teikumus!

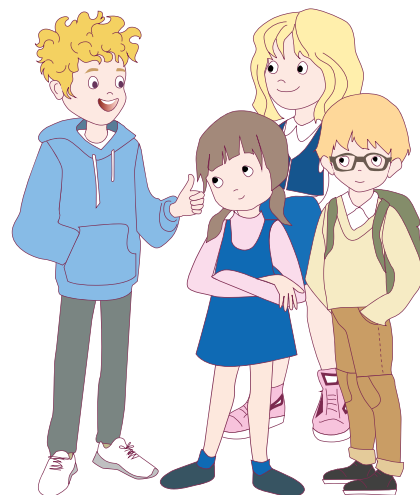
Meitene ir skol**niece**. Zēns ir skol**nieks**.

Meitenes ir skol**nieces**.

Zēni ir skol**nieki**.

Meitenes un zēni ir skol**ēni**.

2. Lasi! Skaiti un raksti!

Mani sauc _____. Es mācos klasē.

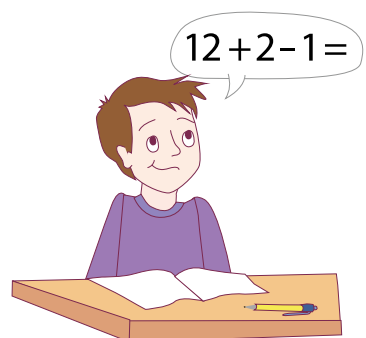
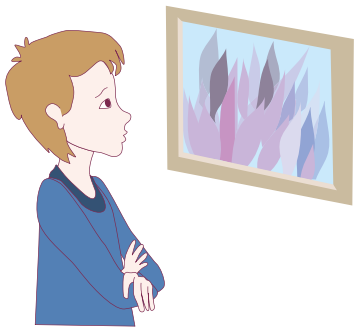
Manā klasē mācās skolēni. Ir skolnieces un skolnieki.

3. Lasi! Pasvītro atbilstošo vārdu!

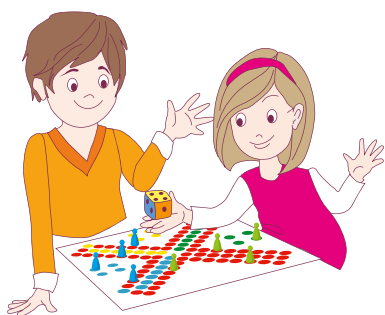
Es esmu zēns / meitene.

Es esmu skolnieks / skolniece.

IZDALES MATERIĀLS „DARBĪBAS MĀCĪBU STUNDĀS”

IZDALES MATERIĀLS „DARBĪBAS MĀCĪBU STUNDĀS”

rakstīt
es rakstu
tu raksti
viņš, viņa raksta

lasīt
es lasu
tu lasi
viņš, viņa lasa

klausīties
es klausos
tu klausies
viņš, viņa klausās

sarunāties
es sarunājos
tu sarunāties
viņš, viņa sarunājas

domāt
es domāju
tu domā
viņš, viņa domā

krāsot
es krāsoju
tu krāso
viņš, viņa krāso

zīmēt
es zīmēju
tu zīmē
viņš, viņa zīmē

dziedāt
es dziedu
tu dziedi
viņš, viņa dzied

IZDALES MATERIĀLS „DARBĪBAS MĀCĪBU STUNDĀS”

vingrot
es vingroju
tu vingro
viņš, viņa vingro

skatīties
es skatos
tu skaties
viņš, viņa skatās

pētīt
es pētu
tu pēti
viņš, viņa pēta

rēķināt
es rēķinu
tu rēķini
viņš, viņa rēķina

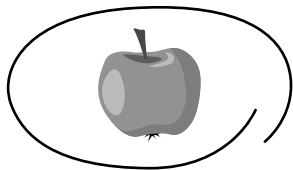
skriet
es skrienu
tu skrien
viņš, viņa skrien

lēkt
es lecu
tu lec
viņš, viņa lec

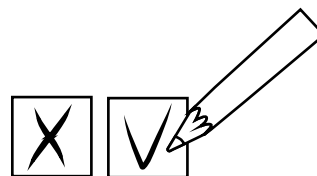
peldēt
es peldu
tu peldi
viņš, viņa peld

spēlēt
es spēlēju
tu spēlē
viņš, viņa spēlē

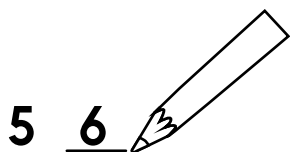
ATGĀDNE „INSTRUKCIJAS”

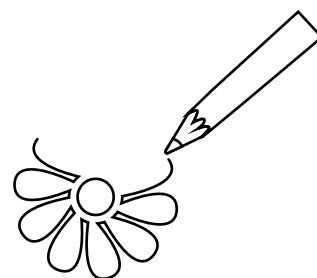
Apvelc!

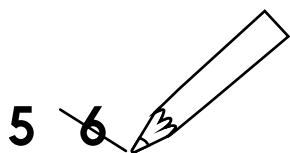
Atzīmē!

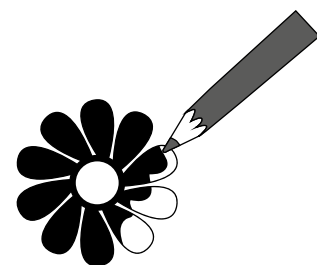
Pasvītro!

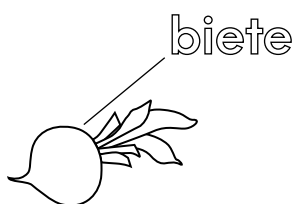
Uzzīmē!

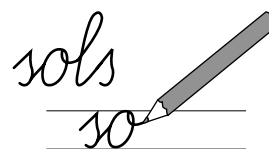
Nosvītro!

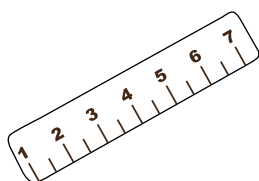
Izkrāso!

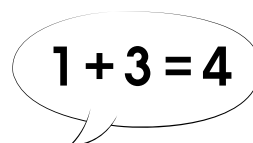
Savieno!

Noraksti!

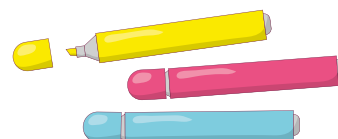
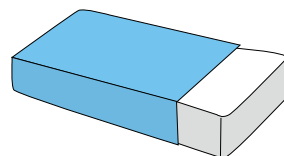
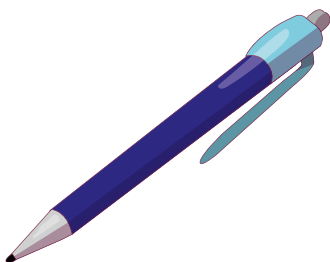
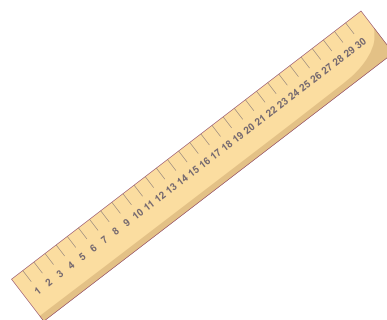
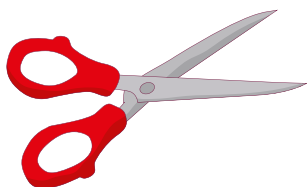
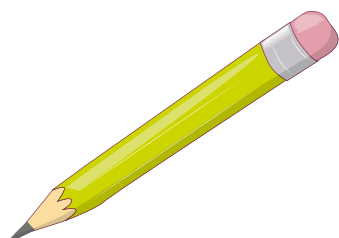
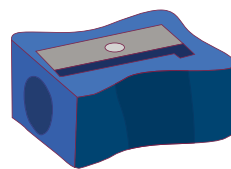

Izmēri!

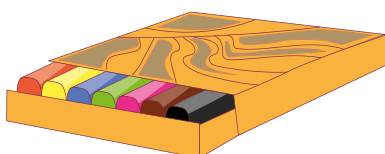
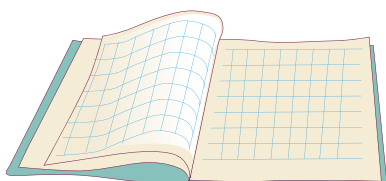
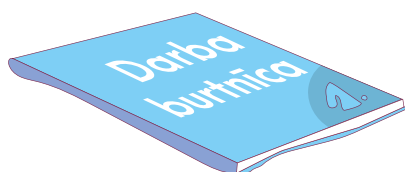
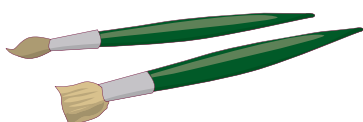
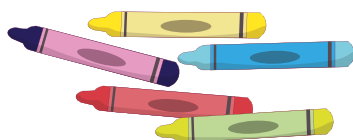
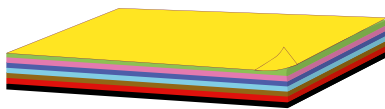
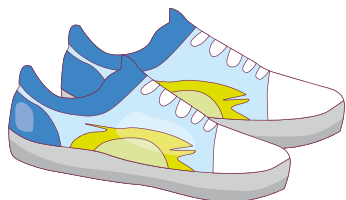

Risini!

IZDALES MATERIĀLS „MĀCĪBU PIEDERUMI”

IZDALES MATERIĀLS „MĀCĪBU PIEDERUMI”

IZDALES MATERIĀLS „MĀCĪBU PIEDERUMI”

skolas soma

penālis

pildspalva

lineāls

parastais
zīmulis

krāsainie
zīmuļi

flomāsteri

dzēšgumija

līme

šķēres

zīmuļu
asinātājs

grāmata

IZDALES MATERIĀLS „MĀCĪBU PIEDERUMI”

līniju
burtnīca

rūtiņu
burtnīca

darba
burtnīca

mape

zīmēšanas
bloks

aplikāciju
papīrs

plastilīns

krāsas

otas

krītiņi

sporta tērps

sporta apavi

IZDALES MATERIĀLS „NOTEIKUMI MĀCĪBU STUNDĀ”

1. Esi draudzīgs!

2. Ierodies uz
stundu savlaicīgi!

3. Sakārto darba
vietu!

4. Klausies un
skaties uzmanīgi!

IZDALES MATERIĀLS „NOTEIKUMI MĀCĪBU STUNDĀ”

5. Sarunājies
klusī!

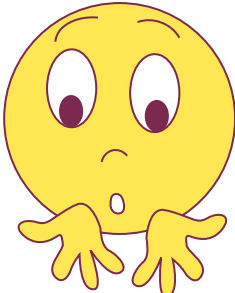

6. Ej lēnām!

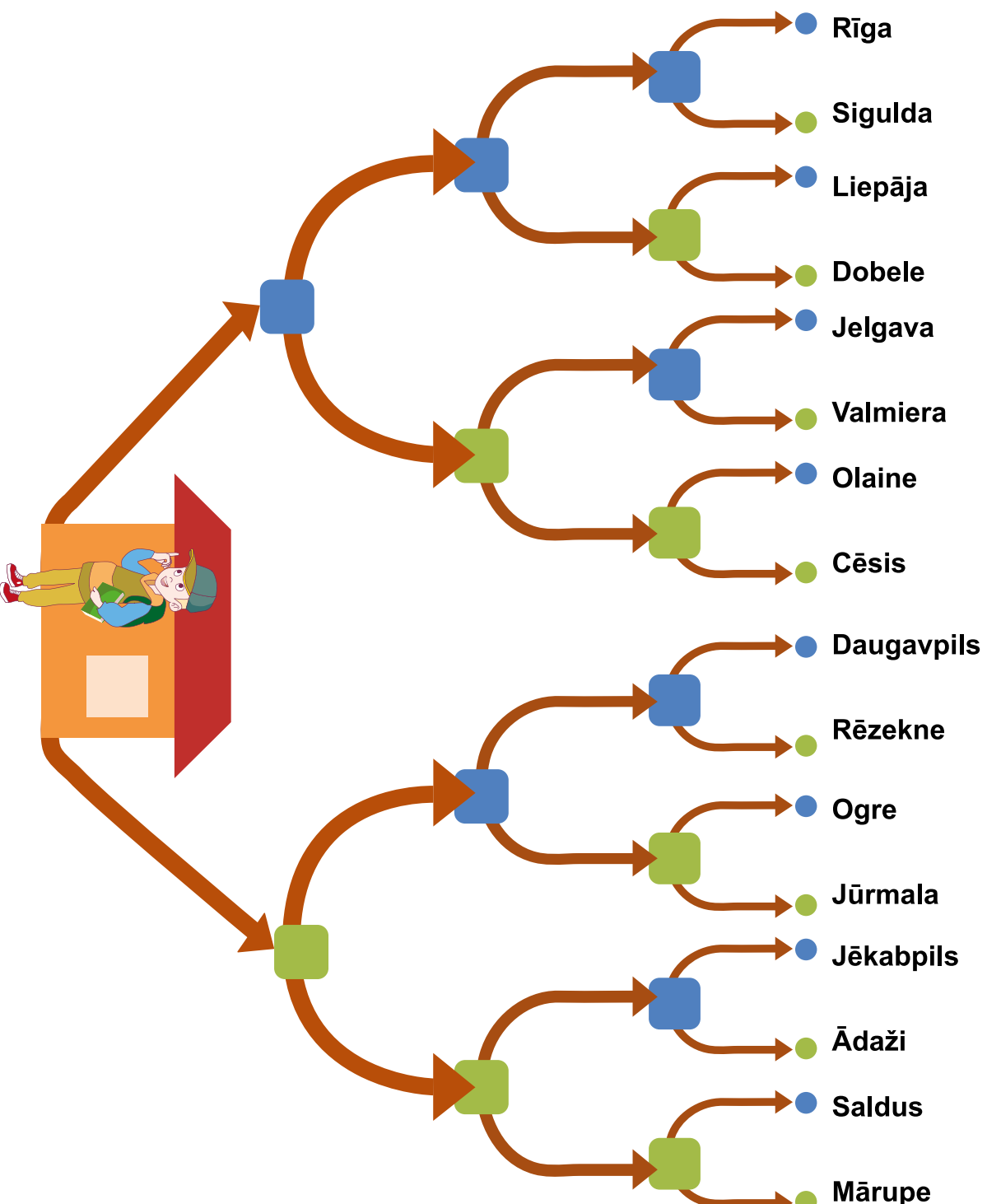
7. Jautā
klasesbiedram vai
skolotājam!

IZDALES MATERIĀLS „EMOCIJAS”

	priecīgs priecīgā		lepns lepna
	bēdīgs bēdīgā		pateicīgs pateicīgā
	dusmīgs dusmīgā		izbrīnīts izbrīnīta
	nobijies nobijusies		nokaunējies nokaunējusies
	mierīgs mierīgā		noguris nogurusi
	apjucis apjukusi		domīgs domīgā

IZDALES MATERIĀLS „EMOCIJU BINGO”

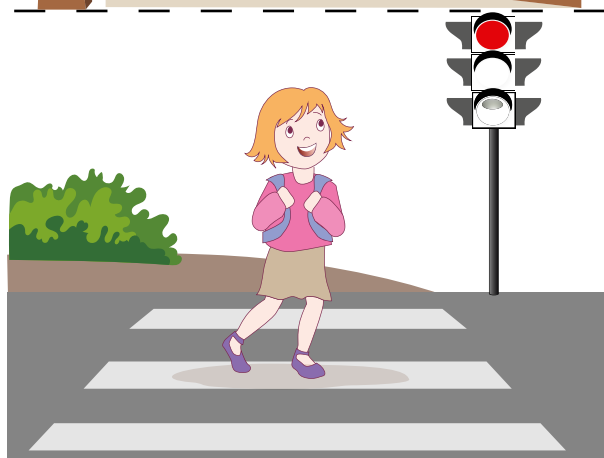
IZDALES MATERIĀLS SPĒLEI „MELI VAI PATIESĪBA?”

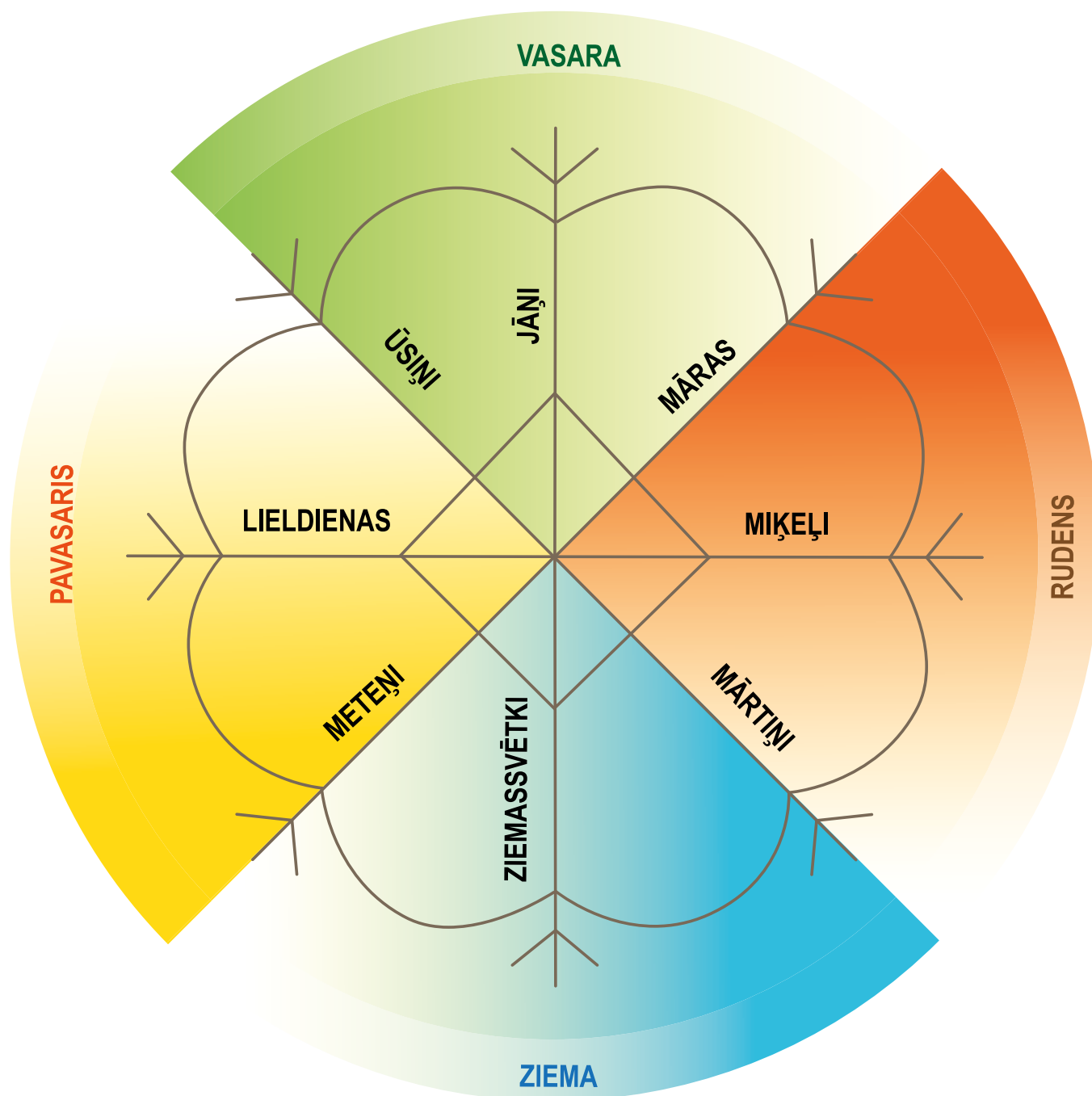
IZDALES MATERIĀLS „RĪCĪBA UN SEKAS”

Rīcība	Sekas
 Māsa un brālis istabā lēkā pa dīvānu, gultu un krēsliem.	Brālis nokrīt un sasit galvu.
Juris atrodas otrajā stāvā. Pirmajā stāvā pie durvīm zvana. Viņš ātri skrien lejā, lai atvērtu durvis.	Viņš paslīd, nokrīt un sasit celi.
Andrim stundā kļūst garlaicīgi, viņš šūpojas uz krēsla.	Krēsls nogāžas, un viņš nokrīt.
Lelde grib šķērsot ielu. Deg sarkanā gaisma. Automašīnu nav, tāpēc viņa negaida, kad iedegsies zaļā gaisma, un iet pāri ielai.	Viņa nepamana automašīnu, kas izgriežas no krustojuma. Notiek avārija.
Annija šļūc lejā pa kāpņu margu. Tas ir tik jautri!	Kad meitene ir nošļūkusi lejā, viņa uzreiz nevar apstāties un ieskrien sienā. Nu gan ir jāraud!
Uldis, Zane un Aiva lēkā pa batutu. Kopā ir daudz jautrāk!	Meitenes uzkrīt viena otrai virsū, un vienai meitenei kāja ir salauzta. Nu jābrauc uz slimnīcu.
Andrejs brauc ar velosipēdu. Viņš prot braukt ļoti labi, tāpēc ķiveri vairs galvā neliek.	Zēns nepamana bedrīti uz ceļa un nokrīt. Viņš sasit galvu. Tagad ar velosipēdu nedrīkstēs braukt vismaz divas nedēļas.
Gusts mežā pamana skaistas ogas. Viņš tādas nav redzējis un nolemj tās pagaršot.	Ogas ir indīgas, zēnam paliek slikti. Jāsauc neatliekamā medicīniskā palīdzība!

IZDALES MATERIĀLS „RĪCĪBA UN SEKAS”

ATGĀDNE „GADSKĀRTU SVĒTKI”

DARBA LAPA „GADSKĀRTU SVĒTKI”

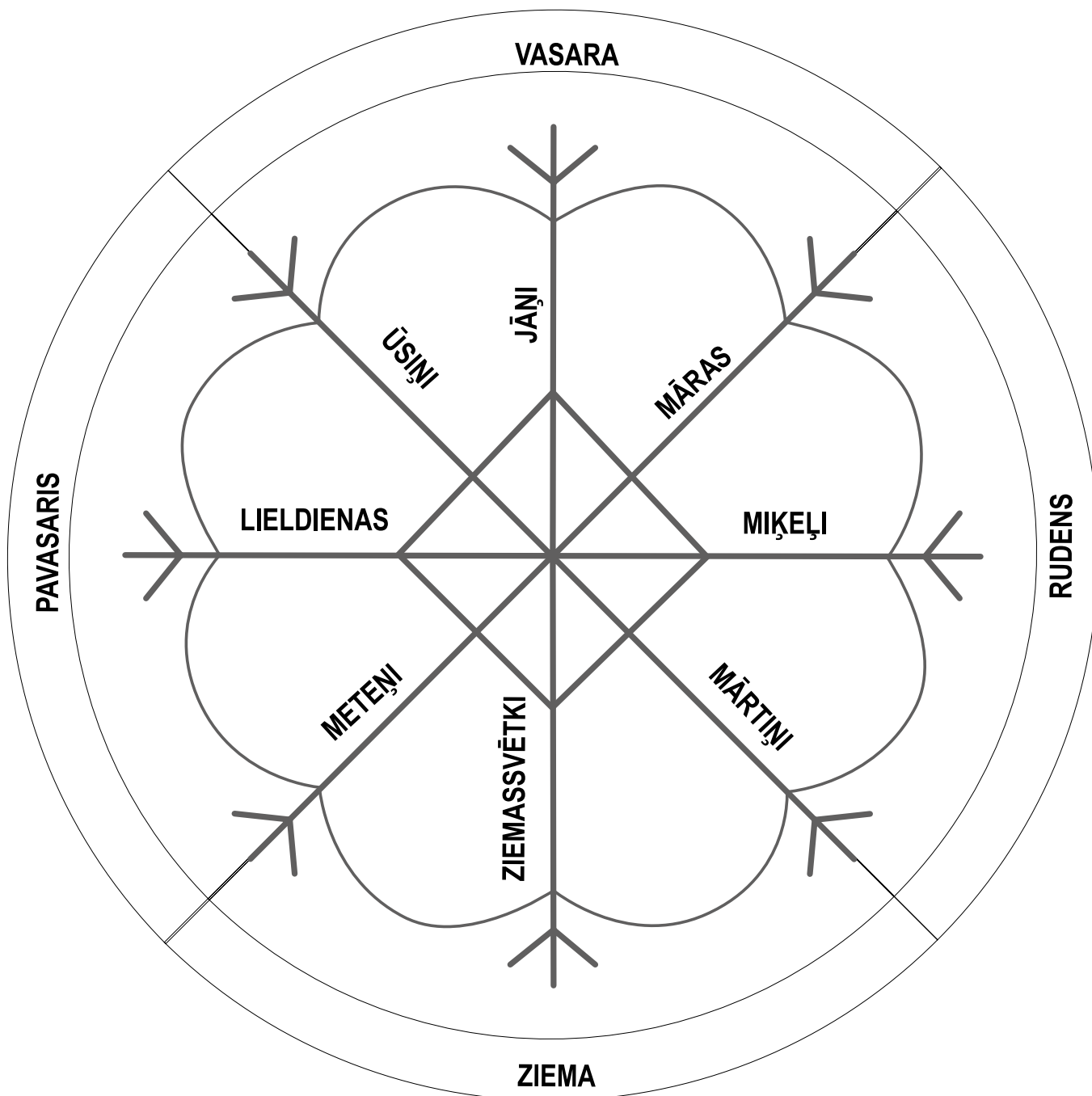
Iekrāso gadskārtu aplī gadalaikus!

ziema – zila krāsa

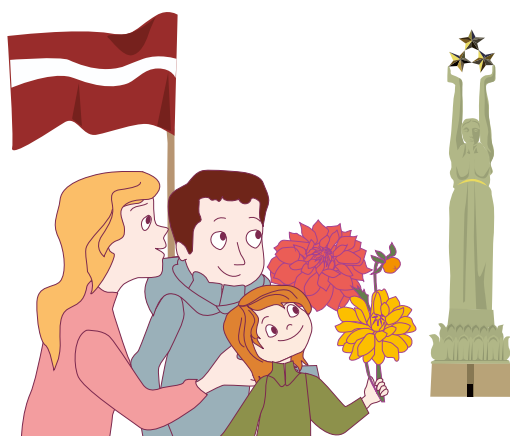
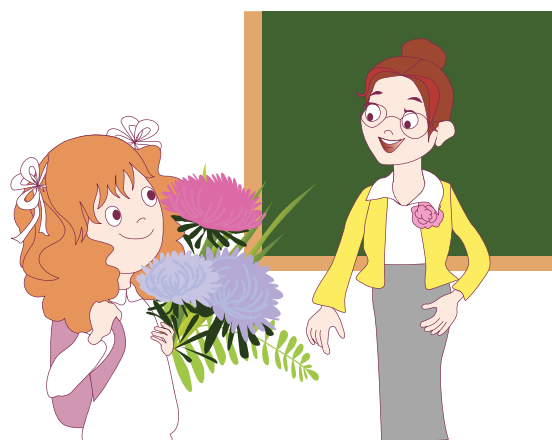
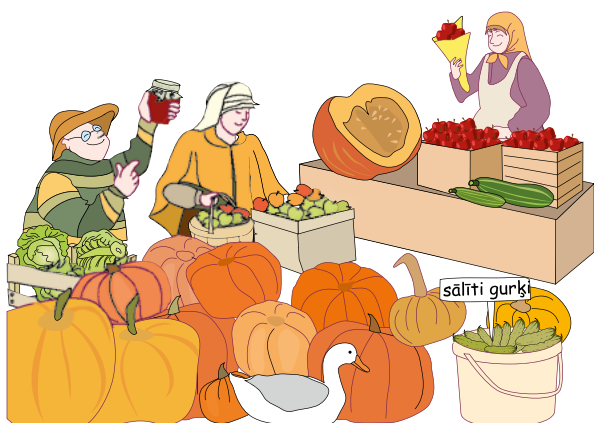
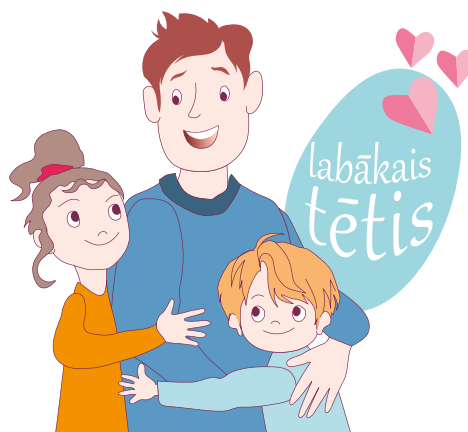
pavasaris – dzeltena krāsa

vasara – zaļa krāsa

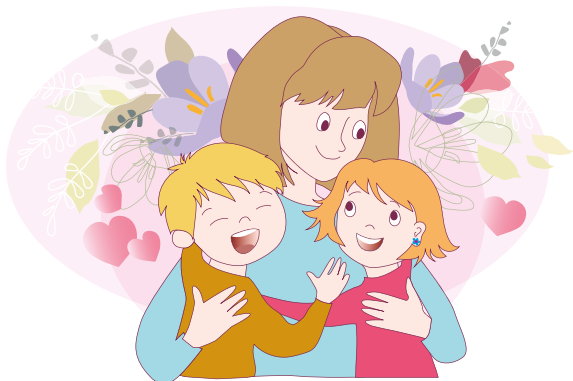
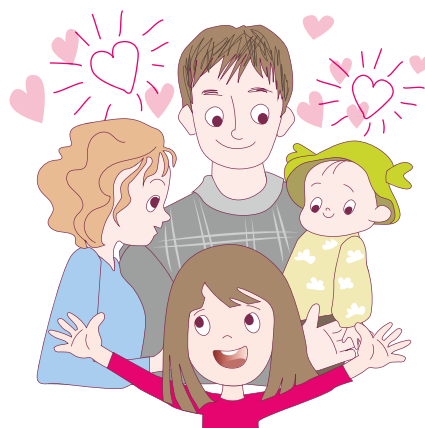
rudens – oranža krāsa

IZDALES MATERIĀLS „KĀDUS SVĒTKUS SVINAM?”

IZDALES MATERIĀLS „KĀDUS SVĒTKUS SVINAM?”

IZDALES MATERIĀLS „KĀDUS SVĒTKUS SVINAM?”

1. septembris

Zinību diena

septembra otrā svētdiena

Tēva diena

29. septembris

Miķeļi

oktobra otrā svētdiena

Skolotāju diena

10. novembris

Mārtiņi

11. novembris

Lāčplēša diena

18. novembris

Latvijas dzimšanas diena

24., 25., 26. decembris

Ziemassvētki

IZDALES MATERIĀLS „KĀDUS SVĒTKUS SVINAM?”

31. decembris

Vecgada vakars

1. janvāris

Jaungada diena

martā vai aprīlī

Liieldienas

4. maijs

Latvijas Republikas
Neatkarības atjaunošanas
diena

9. maijs

Eiropas diena

maiņa otrā svētdiena

Mātes diena

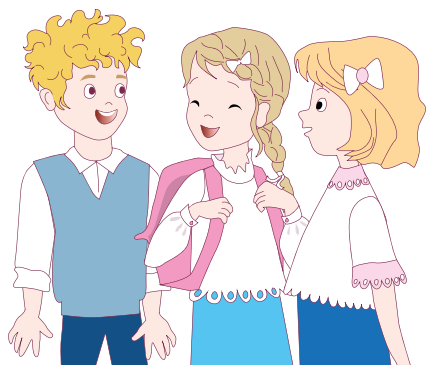
15. maijs

Ģimenes diena

23., 24. jūnijs

Jāņi

IZDALES MATERIĀLS „SVĒTKU SIMBOLI”

skolēni

gladiolas

zvans

apsveikums

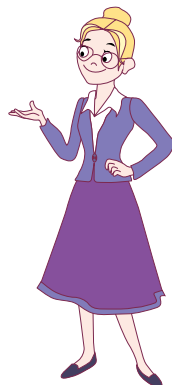
rudens raža

asteres

skolotājs

skolotāja

ķekatnieki

gailis

pīrāgi

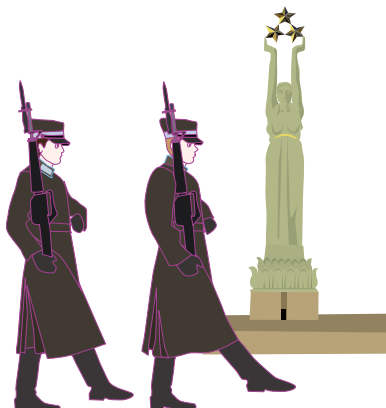

svecīšu siena
11. novembra krastmalā

IZDALES MATERIĀLS „SVĒTKU SIMBOLI”

Brīvības piemineklis

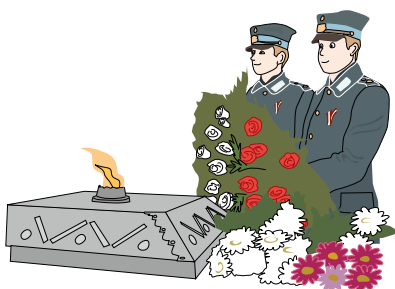
godasardze

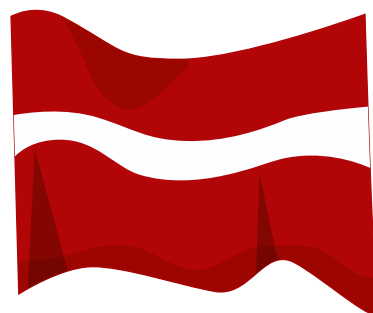
uguņošana

bruņoto spēku parāde

ziedu nolikšana

Latvijas karogs

Latvijas himna

Latvijas ģerbonis

piparkūkas

Ziemassvētku eglīte

svēcītes

dāvanas

IZDALES MATERIĀLS „SVĒTKU SIMBOLI”

Ziemassvētku vecītis

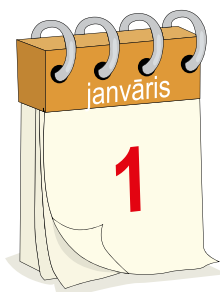
rotājums

maskas

balle

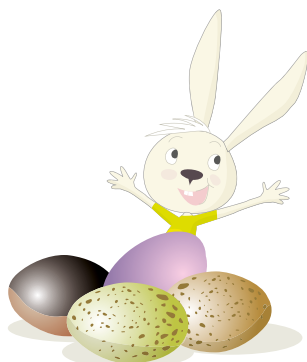
kalendārs

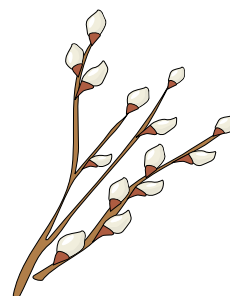
kalendārs

krāsotas olas

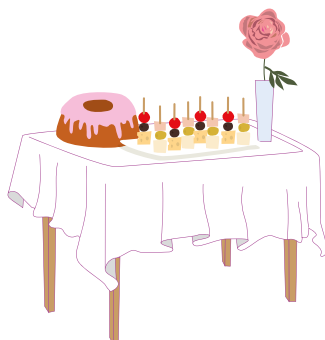
Lieldienu zaķis

pūpoli

šūpoles

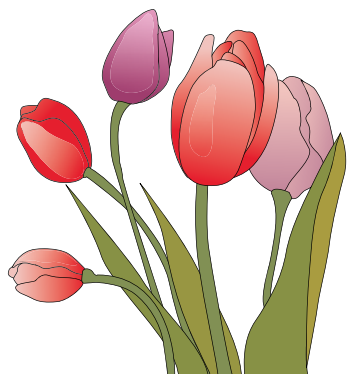

balts galdauts

apsveikums

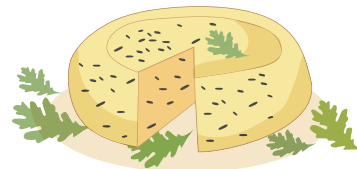
IZDALES MATERIĀLS „SVĒTKU SIMBOLI”

tulpes

ziedu vainags

jāņusiers

jāņuzāles

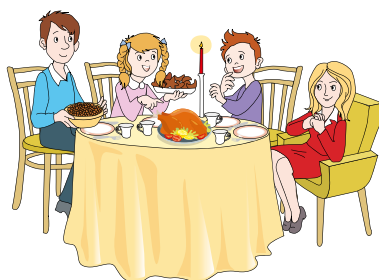
meijas

ugunskurs

ozollapu vainags

ģimene

Eiropas karogs

DARBA LAPA „VĒLMES VAI VAJADZĪBAS?”

1. Lasi vēlmju un vajadzību piemērus!

Izkrāso vajadzības zaļā krāsā, bet vēlmes – dzeltenā krāsā!

Nopirkt konfektes.

Samaksāt par elektrību.

Samaksāt par matu
griešanu.

Nopirkt jaunu datorspēli.

Samaksāt par treniņiem
sporta skolā.

Nopirkt zobu pastu.

Nopirkt ēdienu ģimenei
vakariņām.

Nopirkt saldējumu.

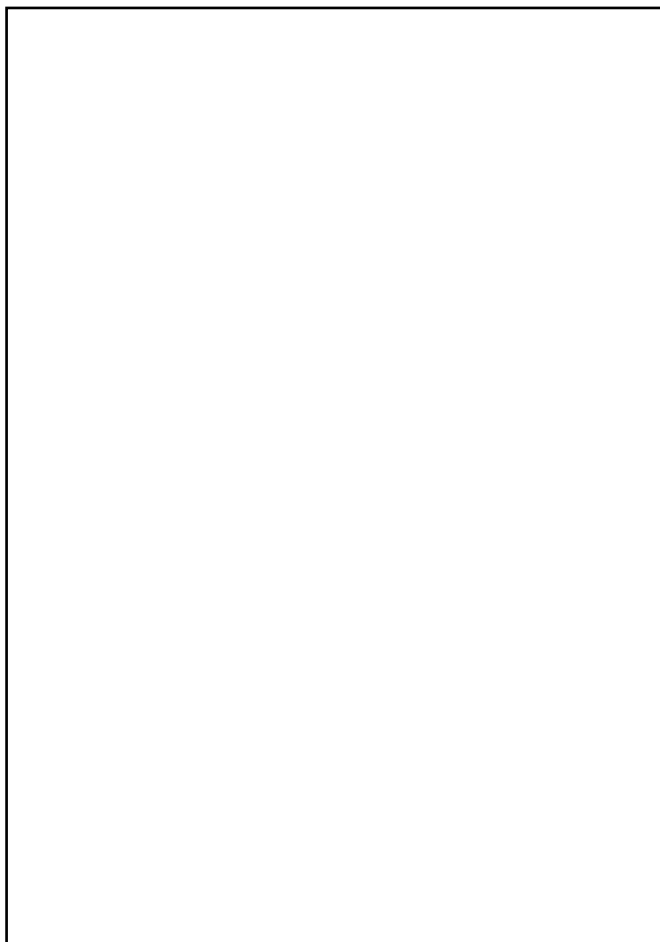
DARBA LAPA „VĒLMES VAI VAJADZĪBAS?”

2. Zīmē un raksti, kādas ir tavas vēlmes un vajadzības!

Manas vēlmes

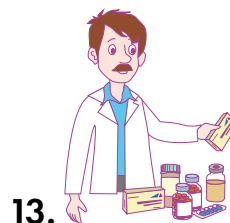
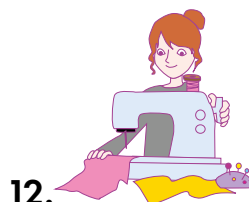
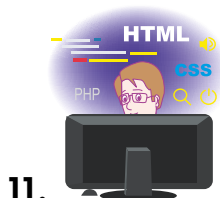
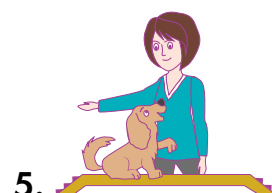
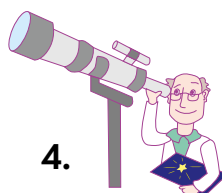
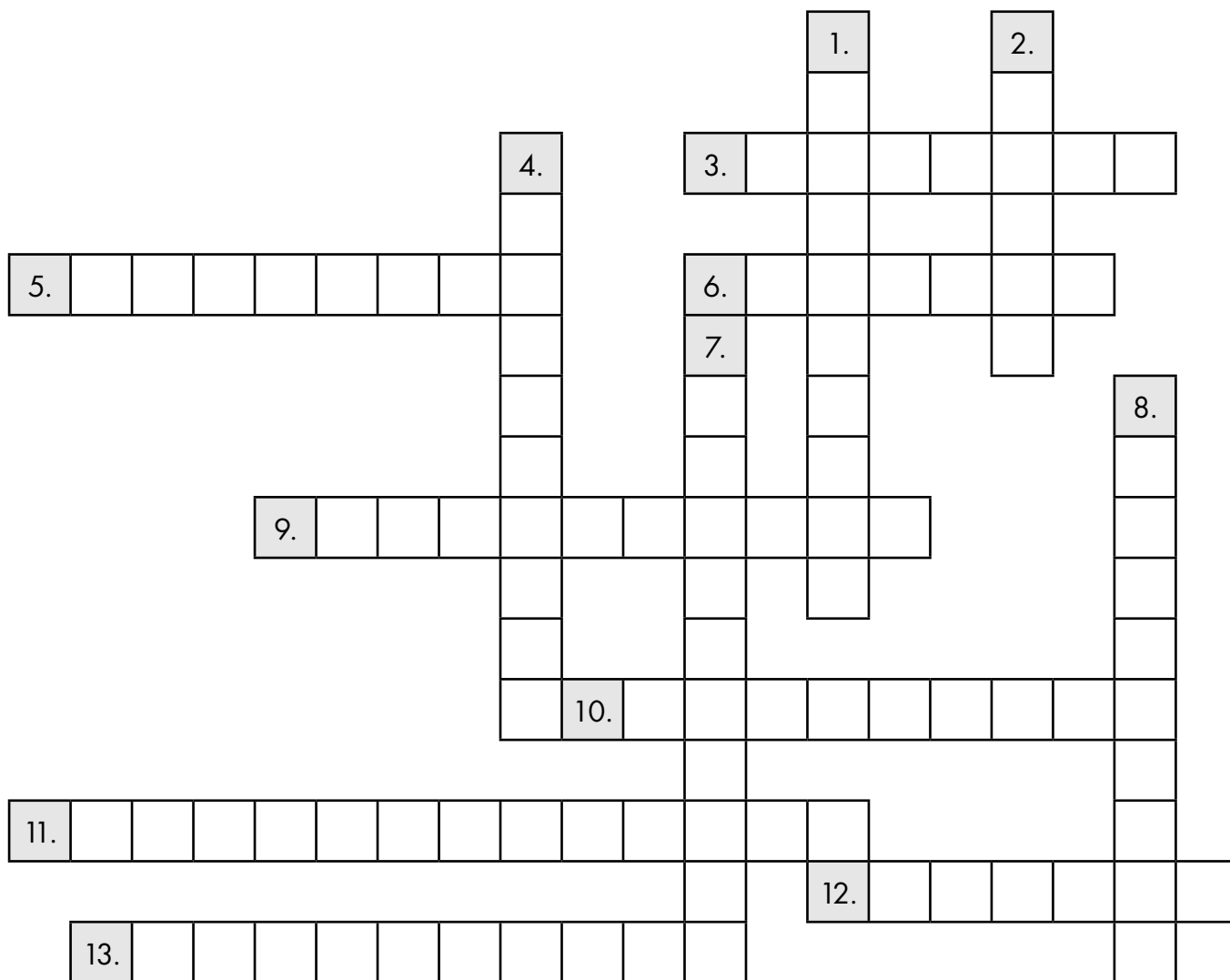

Manas vajadzības

KRUSTVĀRDU MĪKLA „MINI PROFESIJAS!”

Vēro attēlus! Mini profesiju nosaukumus! Raksti!

IZDALES MATERIĀLS „KAS TO SAKA?”

Kuras zāles jums ārsts ieteica?

Kur jūs bijāt vakar vakarā?

Vai jūs piesprādzējāties?

Cik īsus matus šoreiz griezt?

Cik garus svārkus vēlaties šūt?

Kur atrodas šīs mājas pastkastīte?

Kas tev sāp?

Vai tu izpildīji mājasdarbu?

Cik ilgi jau vārās rīsi?

Vai tu lasīsi grāmatas lasītavā vai ņemsi līdzi?

Vai maksāsi skaidrā naudā vai ar karti?

Kāda ir vēstules saņēmēja adrese?

Vai tev ir klepus?

Ko tu nesapрати?

Kur ir šodienas ēdienkarte?

Vai tev ir lasītāja karte?

Vai jums vajadzēs iepirkumu maisiņu?